

Univerzita Palackého v Olomouci

Právnická fakulta

Lucie Prokešová

Proces přijímání obecních rozpočtů

Bakalářská práce

Olomouc 2011

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Proces přijímání obecních rozpočtů“
vypracovala samostatně a citovala jsem všechny použité zdroje.

V Olomouci dne: 28. 3. 2011

Podpis _____
Lucie Prokešová

Poděkování:

Děkuji vedoucímu bakalářské práce JUDr. Michaelovi Kohajdovi, Ph.D. za jeho odborné vedení, cenné rady a podporu.

ABSTRAKT

Rozpočet obcí je velmi důležitý dokument pro jejich hospodaření. Proto je potřeba zaměřit pozornost na celý proces, který předchází jeho schválení, a dalším úkonům s tím souvisejícím.

První kapitola bakalářské práce definuje a upřesňuje základní pojmy, které je potřeba znát pro lepší pochopení dané problematiky. Druhá kapitola popisuje a vysvětluje jednotlivé fáze procesu přijímání obecního rozpočtu.

Ve třetí části jsou pak aplikovány teoretické poznatky z druhé kapitoly na konkrétní rozpočet, a to rozpočet Statutárního města Liberce pro rok 2009. Na základě zjištěných faktů byla práce vyhodnocena a navržena vhodná řešení.

Klíčová slova:

Obecní rozpočet, rozpočtový výhled, rozpočtový proces, rozpočtová skladba, změna rozpočtu, závěrečný účet.

ABSTRACT

Local budget is a very important document for municipal corporations. Thanks to the budget they can use and manage resources well. So it is necessary to pay close attention to the process of local budget adoptions and other actions related to it.

The first chapter defines basic terms which are necessary to understand all the thesis. The second chapter describes and explains each stage of the whole local budget adoption process.

In the last part of the thesis theoretical knowledge was applied to the particular budget of Liberec in the year 2009. The work was finally evaluated and an appropriate solution was made.

Keywords:

Local budget, budget outlook, local budget adoption process, budget structure, changes to the budget, final account.

OBSAH

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	9
ÚVOD	10
1 ZÁKLADNÍ POJMY	12
1.1 ROZPOČET.....	12
1.2 ROZPOČTOVÝ VÝHLED	13
1.3 PENĚŽNÍ FONDY OBCÍ.....	14
1.4 PŘÍJMY	14
1.4.1 Daňové	15
1.4.2 Přijaté dotace.....	16
1.4.3 Nedaňové	17
1.4.4 Kapitálové.....	18
1.5 VÝDAJE.....	19
2 PROCES PŘIJÍMÁNÍ OBEČNÍCH ROZPOČTŮ.....	22
2.1 VYPRACOVÁNÍ NÁVRHU.....	22
2.2 ZVEŘEJNĚNÍ NÁVRHU	23
2.3 ROZPOČTOVÁ SKLADBA	23
2.4 PROJEDNÁVÁNÍ A SCHVALOVÁNÍ ROZPOČTU	24
2.4.1 Druhy rozpočtu	24
2.5 ROZPOČTOVÉ PROVIZORIUM	25
2.6 ROZPIS ROZPOČTU.....	25
2.7 ZMĚNY ROZPOČTU	26
2.8 HOSPODAŘENÍ S ROZPOČTOVÝMI PROSTŘEDKY.....	27
2.9 PORUŠENÍ ROZPOČTOVÉ KÁZNĚ	28
2.10 ZÁVĚREČNÝ ÚČET	29
2.11 PŘEZKUM HOSPODAŘENÍ A KONTROLA.....	31
3 ROZPOČET STATUTÁRNÍHO MĚSTA LIBEREC PRO ROK 2009	34
3.1 ROZPOČTOVÝ VÝHLED	34
3.2 PENĚŽNÍ FONDY STATUTÁRNÍHO MĚSTA LIBEREC.....	34
3.3 VYPRACOVÁNÍ NÁVRHU.....	35
3.4 ZVEŘEJNĚNÍ NÁVRHU	36
3.5 ROZPOČTOVÁ SKLADBA	37
3.6 SCHVALOVÁNÍ	37
3.7 ROZPOČET.....	38
3.7.1 Příjmy.....	38
3.7.2 Výdaje.....	38

3.8	ZMĚNA ROZPOČTU	39
3.8.1	1. rozpočtové opatření.....	40
3.8.2	2. rozpočtové opatření.....	41
3.8.3	3. rozpočtové opatření.....	41
3.9	ZÁVĚREČNÝ ÚČET	42
3.10	DODRŽOVÁNÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ V PRŮBĚHU ROZPOČTOVÉHO PROCESU	43
	ZÁVĚR	45
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	47
	SEZNAM TABULEK.....	51
	SEZNAM PŘÍLOH	52

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

DPH	Daň z přidané hodnoty
EU	Evropská unie
FO	Fyzická osoba
MF	Ministerstvo financí
OZ	Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)
PO	Právnícká osoba
RPÚR	Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
RUD	Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosu daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů
SF	Státní fond
SML	Statutární město Liberec
SR	Státní rozpočet

ÚVOD

Rozpočet je základní a nejdůležitější dokument související s hospodařením. Ekonomický základ obcí je totiž jeden ze tří určujících znaků územních samosprávných celků, který je zakotvený v čl. 101, odst. 3 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, kde je stanoveno, že obce jsou veřejnoprávními korporacemi, které mohou mít vlastní majetek a hospodařit podle vlastního rozpočtu.

Všechny fáze přijímání obecního rozpočtu vyžadují zodpovědný, odborný a pečlivý přístup, a proto se jedná o zdlouhavý a složitý proces.

V práci se chci podrobně zaměřit na jednotlivé etapy rozpočtového procesu, kde hlavním cílem bude aplikovat poznatky z teoretické části na konkrétní rozpočet, a to rozpočet Statutárního města Liberec pro rok 2009, u kterého budu v jednotlivých fázích sledovat dodržování právních předpisů a jak celý proces v praxi funguje.

Jako zdroj informací budu využívat aktuální právní předpisy, popř. právní předpisy účinné v době sestavování rozpočtu, tedy v roce 2008 a 2009. Zajímavé by bylo historické porovnání právní úpravy zabývající se přijímáním obecních rozpočtů, to ale není předmětem práce.

Pramenů upravujících toto téma je poměrně velké množství, proto myslím, že nebude obtížné sehnat materiály pro odborné zpracování teoretické části.

Při členění práce na kapitoly a podkapitoly budu vycházet hlavně ze zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve kterém je proces přijímání rozpočtů územních samosprávných celků zakotven. Práci proto rozdělím na tři hlavní kapitoly.

V první kapitole se budu zabývat vysvětlením základních pojmů souvisejících s procesem přijímání rozpočtu, jako je rozpočet, rozpočtový výhled, peněžní fondy a jednotlivé příjmy a výdaje rozpočtu.

Ve druhé kapitole představím podrobně etapy samotného procesu, kterými jsou vypracování, zveřejnění a schválení návrhu, rozpočtové provizorium, rozpis a změny rozpočtu, hospodaření obce, porušení rozpočtové kázně, závěrečný účet a cílem poslední podkapitoly bude přiblížení tématu přezkumu hospodaření obcí a finanční kontroly.

Třetí kapitola je stěžejní a nejdůležitější z hlediska stanoveného cíle práce. V ní se budu zabývat rozpočtem Statutárního města Liberec pro rok 2009, kde opět rozepíšu podstatné fáze

procesu, ve kterých se budu snažit demonstrovat, jak funguje teorie v praxi a zda byl celý proces v pořádku z hlediska zákonnosti.

Vzhledem k tomu, že jsem limitována rozsahem práce, není možné se zabývat základními pojmy a instituty příliš podrobně, avšak mou snahou bude u každé kapitoly vybrat ty nejpodstatnější a nezbytné informace pro zasvěcení do tématu. V budoucnu by bylo jistě zajímavé porovnat celý proces přijímání obecních rozpočtů z historického hlediska od vzniku Československé republiky až po současnost, uvést základní principy a jejich dopad v praxi a provést srovnání procesů přijímání obecních a krajských rozpočtů.

1 ZÁKLADNÍ POJMY

1.1 Rozpočet

„Prostřednictvím rozpočtů dochází k přerozdělování zdrojů od subjektů tvořící zdroje k těm, kteří zdroje netvoří, ale kteří jsou nedílnou součástí společnosti, a společnost by bez nich nemohla existovat.“¹

V České republice existuje rozpočtová soustava, která se skládá ze státního rozpočtu (SR), rozpočtů územních samosprávných celků a rozpočtů státních fondů (SF).

Státní rozpočet se dá popsat jako dokument schválený zákonodárnou mocí, který stanovuje předpokládané příjmy a výdaje státu na období jednoho roku.²

Z výše uvedené charakteristiky se dá odvodit definice obecního rozpočtu. Jedná se o dokument schvalovaný zastupitelstvem obce ve formě usnesení, který stanovuje předpokládané příjmy a výdaje obce na období jednoho roku. I. Pařízková též popisuje obecní rozpočet jako *„číselný hospodářský plán pro určité, časově omezené, zpravidla jednorozhodčí finanční období, jehož náplní jsou příjmy i výdaje spojené s tímto obdobím“*.³

Obecní rozpočet je napojený na SR a zároveň na rozpočet kraje finančním vztahem, jímž je dotace, případně i návratná finanční výpomoc. Při stanovení dotace se zabezpečuje také náhrada nákladů, které obci vznikají plněním úkolů v přenesené působnosti při výkonu státní správy.⁴

Obsahem rozpočtu jsou jeho příjmy a výdaje a ostatní peněžní operace, včetně tvorby a použití peněžních fondů (pokud neprobíhají mimo rozpočet). Mimo rozpočet se mohou uskutečňovat peněžní operace týkající se cizích a sdružených prostředků. Pokud obec provozuje vlastní podnikatelskou činnost, sledují se její výsledky účetně mimo rozpočtové příjmy a výdaje. Výsledek se promítne do rozpočtu a zároveň je součástí závěrečného účtu.⁵

¹ BAKEŠ, Milan a kol. *Finanční právo*. 5. aktualizované vydání. Praha: Nakladatelství C.H.Beck, 2009, s. 106.

² BAKEŠ, Milan a kol. *Finanční právo*. 5. aktualizované vydání. Praha: Nakladatelství C.H.Beck, 2009, s. 80.

³ PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Finance územní samosprávy*. Brno: Masarykova univerzita, 2008, s. 11.

⁴ BAKEŠ, Milan a kol. *Finanční právo*. 5. aktualizované vydání. Praha: Nakladatelství C.H.Beck, 2009, s. 114.

⁵ § 6 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

1.2 Rozpočtový výhled

Při zpracování návrhu rozpočtu se vychází z rozpočtového výhledu. Jedná se o pomocný nástroj obce sloužící pro střednědobé finanční plánování rozvoje jejího hospodářství. Sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet.

Obsahuje souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, zejména o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. U dlouhodobých závazků se uvedou jejich dopady na hospodaření obce po celou dobu trvání závazku.

Povinnost obce vypracovat rozpočtový výhled souvisí s povinností státu vytvářet střednědobý výhled. Jeho obsahem je hospodaření s finančními prostředky. Díky tomu si může obec předem naplánovat kapitálové výdaje, které bude chtít v budoucnu uskutečnit.⁶

Nezpracování rozpočtového výhledu je považováno za správní delikt, kde hrozí sankce až do výše 1 000 000 Kč. Celé by to pak projednával krajský úřad v rámci přenesené působnosti.⁷

Podle R. Provažníkové by měly být obsahem rozpočtového výhledu minimálně ukazatele celkových příjmů, výdajů, pohledávek a závazků. Je ale vhodnější, aby větší města zpracovávala výhled mnohem podrobněji, to pak napomáhá lepšímu odhadu očekávaných příjmů a výdajů.⁸

V RPÚR není konkrétně stanovený orgán, který má na starosti sestavování a schvalování rozpočtového výhledu. Vzhledem k tomu, že se jedná o výkon samostatné působnosti, dá se odvodit, že bude tyto úkony provádět výkonný orgán obce – rada. Zastupitelstvo si však může činnost vyhradit pro sebe podle § 84 odst. 4 OZ.⁹

⁶ BOHÁČ, Radim a MARKOVÁ, Hana. *Rozpočtové právo*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C.H.Beck, 2007, s. 220.

⁷ Podrobněji § 22a, § 22b zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

⁸ PROVAŽNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. 2. Vydání. Praha: GRADA Publishing, a. s., 2009, s. 74.

⁹ NETOLICKÝ, Martin. *Rozpočty obcí v naší legislativě*. 1. vydání. Brno: Tribun EU, 2008. s. 45.

1.3 Peněžní fondy obcí

Součástí finančního systému obcí je nejen jejich rozpočet, ale mohou to být i peněžní fondy. Ty jsou zřizovány zastupitelstvem pro konkrétní účely nebo neúčelově.

Jejich zdrojem mohou být přebytky hospodaření minulých let, příjmy běžného roku, které nejsou určeny k využití v běžném roce, nebo převody prostředků z rozpočtu během roku do účelových peněžních fondů.

H. Marková a R. Boháč nepovažují ale existenci velkého množství peněžních fondů za ideální stav, protože tím dochází k velkému dělení veřejných příjmů. Problémem také je, že finanční prostředky vložené do fondů nelze vzhledem k účelovosti a samostatnosti v případě potřeby převádět dál. To může vést k tomu, že v něm vznikne přebytek finančních prostředků, které pak budou chybět na jiném úseku.¹⁰

Příkladem neúčelového fondu je fond rezerv a rozvoje, který si obce po roce 1990 pravidelně vytvářely ještě vedle vlastního rozpočtu. Výhoda byla, že do něj na konci roku převedly nevyčerpané finanční prostředky, které jim díky tomu nepropadly a mohly být v dalších letech využity.¹¹

1.4 Příjmy

Příjmy obce jsou upraveny v § 7 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (dále jen RPÚR). Podle druhového třídění rozpočtové skladby je můžeme rozdělit do čtyř kategorií - daňové, nedaňové, kapitálové a dotace.

RPÚR stanovuje, že obec může ke krytí dočasného časového nesouladu mezi čerpáním rozpočtovaných výdajů a plněním rozpočtových příjmů určených k jejich úhradě použít návratnou finanční výpomoc ze SR, z rozpočtu kraje nebo jiné obce. Návratná finanční výpomoc je bezúročná. Její opožděné splácení se považuje za zadržení peněžních prostředků. K úhradě svých potřeb může použít i návratných zdrojů, kterými jsou zabezpečená půjčka, úvěr, návratná finanční výpomoc nebo výnos z prodeje vlastních dluhopisů.

¹⁰ BOHÁČ, Radim a MARKOVÁ, Hana. *Rozpočtové právo*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C.H.Beck, 2007, s. 179.

¹¹ BAKEŠ, Milan a kol. *Finanční právo*. 4. aktualizované vydání. Praha: Nakladatelství C.H.Beck, 2006, s. 139.

1.4.1 Daňové

Daňové příjmy nebo také výnosy z daní a podíl na nich jsou upraveny v zákoně č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosu daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů (dále jen RUD).

Daňové příjmy jsou největší finanční zdroj obecních rozpočtů. Podle I. Pařízkové se na celkových příjmech průměrně podílejí téměř jednou polovinou. RUD a zákon č. 218/2000, o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen rozpočtová pravidla) vymezují tzv. daňové určení. Dělí daně dle toho, zda výnos z nich plyne přímo do rozpočtu obcí (svěřené daně) nebo zda je stanoven podíl na celostátně vybíraných daních, který se pak stává příjmem rozpočtu obce (sdílené daně).¹²

Příkladem svěřené daně je daň z nemovitostí, kde příjemcem je ta obec, na jejímž území se nemovitost nachází. Sdílenou je pak daň z příjmu fyzických a právnických osob či daň z přidané hodnoty (DPH), ze které jde obcím do jejich rozpočtu 21,4 % z celostátního hrubého výnosu DPH.¹³

Další položkou jsou **příjmy z vlastní správní činnosti včetně příjmů z výkonů státní správy**, k nimž je obec pověřena podle zvláštních zákonů, zejména ze správních poplatků z této správní činnosti, příjmy z vybraných pokut a odvodů uložených v pravomoci obce. Správní poplatky jsou ukládány podle zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, který vyměřuje a vymáhá správní úřad příslušný k provedení úkonu (pokud je jím obec, tak jde příjem z poplatku do jejího rozpočtu). Příkladem jsou výpisy z matrik, vystavení dokladu (o povolení stavby apod.), legalizace (ověření, zda je listina vlastnoručně podepsaná žadatelem) a vidimace (ověřování přesné shody opisu s originálem)¹⁴. Výjimkou je poplatek za vydané povolení k provozování výherních hracích přístrojů, vybraný obecním úřadem (50 % je příjem obce, 50 % jde do státního rozpočtu).

¹² PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Finance územní samosprávy*. Brno: Masarykova univerzita, 2008, s. 80–81.

¹³ Podrobněji § 4 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů.

¹⁴ Zákon č. 21/2006 Sb., ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů (zákon o ověřování)

Daňovými příjmy jsou i **výnosy z místních poplatků**, které se řídí zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Každá obec je může zavést v rámci samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou. To znamená, že si sama určí, které poplatky bude vybírat a které ne. Jedná se o poplatek ze psů, za lázeňský nebo rekreační pobyt, za užívání veřejného prostranství, ze vstupného, z ubytovací kapacity, za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst, za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí (MF), za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

Některé poplatky by se daly spíše považovat za místní daně, jelikož není v souvislosti s jejich vybíráním poskytována přímá protihodnota či protislužba, což je charakteristický znak daní.¹⁵

1.4.2 Přijaté dotace

Dotace mohou být vypláceny na konkrétní záměr (účelové) nebo neúčelově. Liší se i podle toho, zda slouží k financování provozních potřeb (běžné) nebo k zajištění služeb, např. k rekonstrukci objektu (kapitálové, investiční). Mohou být nárokové, na ty je automatický nárok a nemusí se o ně žádat (většinou je to stanoveno právními předpisy, např. příspěvek na výkon státní správy), nebo nenárokové, u kterých je potřeba podat žádost a splňovat stanovená kritéria. Poté je buď žádost posouzena kladně a dotace poskytnuta, nebo je zamítnuta. Je možno vyplácet i mimořádné dotace na základě rozhodnutí vlády jako použití rezerv při mimořádných událostech nebo při změnách státního rozpočtu.¹⁶

Obcím mohou jít **dotace ze státního rozpočtu** nebo ze státních fondů. Výše dotací ze SR je každoročně stanovena zákonem o státním rozpočtu v rámci stanovení celkových finančních vztahů k rozpočtům obcí, krajů a hlavního města Prahy. Stát například poskytuje obcím účelové dotace na běžné výdaje spojené s vybranými zdravotnickými zařízeními (zvláštní

¹⁵ BOHÁČ, Radim a MARKOVÁ, Hana. *Rozpočtové právo*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C.H.Beck, 2007, s. 119.

¹⁶ ELIÁŠ, Antonín. *Deník veřejné správy* [online]. 23. 9. 2010 [cit. 2011-02-27]. Dotace obcím - jejich struktura a využití. Dostupné z WWW: <<http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6448273>>.

dětská zařízení jako kojenecké ústavy a dětské domovy¹⁷⁾ a na výdaje spojené s výkonem zřizovatelských funkcí převedených z okresních úřadů obcím. Dále jsou státem poskytnuty příspěvky na školství a výkon státní správy.¹⁸⁾

Dotace ze SF jsou poskytovány například ze „Státního fondu rozvoje bydlení“ na podporu výstavby nájemních bytů. Obce na ně mají nárok, pokud se na jejím území provádí výstavba nájemních bytů ve vlastnictví nebo spoluvlastnictví obce a jsou splněny podmínky stanovené tímto nařízením.¹⁹⁾

Dotace z rozpočtu kraje se řídí rozpočtovými pravidly podle § 19 odst. 2. Dotace ze SR do rozpočtů obcí se poskytují prostřednictvím krajů, v jejichž obvodu leží příslušné obce, pokud není stanoveno jinak.

V případě, že kraj nerozhoduje o objemu a účelu finančních prostředků poskytnutých ze SR a jde pouze o zprostředkovaný finanční vztah, je to nazýváno průtokovou dotací. Když je krajům naopak dána rozhodovací pravomoc určovat, která obec v kraji bude příjemcem prostředků, jedná se o neprůtokovou dotaci. Kraj v tomto případě obdrží finanční prostředky ze SR formou dotace a poté svým rozhodnutím určí příjemce prostředků, které poskytne opět formou dotace.²⁰⁾

1.4.3 Nedaňové

Do této kategorie by se daly zařadit **příjmy vybraných pokut a odvodů uložených v pravomoci obce v rámci samostatné působnosti**. Podle § 58 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen OZ) lze pokutu uložit osobě, která porušila povinnost stanovenou právním předpisem obce tím, že neudrzuje čistotu a pořádek pozemku, který užívá nebo vlastní, a narušila tak vzhled obce, nebo osobě, která znečistí veřejné prostranství, naruší životní prostředí v obci nebo odloží věc mimo vyhrazené místo.

¹⁷⁾ § 20 vyhlášky ministerstva zahraničí č. 242/1991 Sb., o soustavě zdravotnických zařízení zřizovaných okresními úřady a obcemi

¹⁸⁾ Pro rok 2011 je to stanoveno přílohou č. 6 zákona č. 433/2010 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2011.

¹⁹⁾ Nařízení vlády č. 481/2000 Sb., o použití prostředků Státního fondu rozvoje bydlení formou dotace ke krytí části nákladů spojených s výstavbou bytů

²⁰⁾ Usnesení vlády ze dne 6. listopadu 2002 č. 1084, o změně usnesení vlády z 5. června 2002 č. 569, o Způsobu převádění finančních prostředků ze státního rozpočtu (státních fondů) do rozpočtů obcí a krajů v roce 2003

Nedaňovými příjmy jsou i **prostředky získané správní činností ostatních orgánů státní správy**, např. z jimi ukládaných pokut a jiných peněžních odvodů a sankcí, jestliže jsou podle zvláštních zákonů příjmem obce. Jedná se o příjmy z pokut a jiných sankcí. Příkladem jsou pokuty uložené Českou inspekcí životního prostředí nebo správami Národních parků či Chráněných krajinných oblastí. Pokutu vybírá a vymáhá orgán ochrany přírody, který ji uložil. Výnosy pokut uložených obecním úřadem obce s rozšířenou působností jsou příjmem rozpočtu obce. Výnosy z pokut může obec užít jen pro zlepšení životního prostředí a pro ochranu přírody a krajiny v obci.²¹

Dalšími jsou **jiné příjmy**, které podle zvláštních zákonů patří do příjmů obce, např. povinné platby spojené s ochranou určité složky životního prostředí vybírané obcí (poplatek za komunální odpad²², poplatek za znečišťování ovzduší ukládané provozovatelům malých stacionárních zdrojů²³).

Poslední kategorií podle RPÚR jsou **přijaté peněžité dary a příspěvky**. Dary obcím poskytované různými subjekty jsou nazývány sponzorskými. Obvykle jde o prostředky, které slouží ke krytí konkrétní potřeby či investice. Příjmem mohou být i výnosy z veřejných sbírek.²⁴

1.4.4 Kapitálové

Kapitálovými příjmy jsou příjmy **z vlastního majetku a majetkových práv**. Jde hlavně o příjem z prodeje obecního majetku a převody prostředků obce z vlastních peněžních fondů. Záměr obce prodat, směnit nebo darovat nemovitý majetek, pronajmout jej nebo poskytnout jako výpůjčku musí obec zveřejnit po dobu nejméně 15 dnů před rozhodnutím v příslušném orgánu obce vyvěšením na úřední desce obecního úřadu, aby se k němu mohli zájemci vyjádřit a předložit své nabídky.²⁵ Pokud by tak nebylo učiněno, byl by právní úkon od počátku neplatný.

²¹ § 88a zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

²² § 17 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

²³ § 19 odst. 6 zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů

²⁴ PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Finance územní samosprávy*. Brno: Masarykova univerzita, 2008, s. 107.

²⁵ § 39 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Dalšími příjmy spadajícími do této kategorie jsou **příjmy z výsledků vlastní hospodářské činnosti**. Tím se rozumí podnikání jako například technické činnosti v dopravě, provozování parkovišť, vydání a distribuce publikací atd.

Dále se sem řadí **příjmy z hospodářské činnosti právnických osob**, pokud jsou podle RPÚR nebo jiného zákona příjmem obce, která organizaci zřídila nebo založila. Obec může k plnění svých úkolů, zejména k hospodářskému využívání svého majetku a k zabezpečení veřejně prospěšných činností zřizovat či zakládat vlastní organizační složky jako svá zařízení bez právní subjektivity, příspěvkové organizace jako právnické osoby (PO), které zpravidla ve své činnosti nevytvářejí zisk, obchodní společnosti a to akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným, obecně prospěšné společnosti, školské PO, veřejné výzkumné instituce, veřejná ústavní zdravotnická zařízení. Obec se může spolu s jinými osobami stát účastníkem (společníkem) na činnostech jiných osob, zejména obchodních společností nebo obecně prospěšných společností, na jejichž činnosti se podílí svým majetkem včetně peněžních prostředků.

1.5 Výdaje

I. Pařízková dělí výdaje obcí na plánované a neplánované, běžné a kapitálové, návratné a nenávratné povahy. Plánované výdaje jsou ty, které jsou předem stanovené a pravidelně se většinou každoročně opakují (například finanční prostředky určené na chod škol, učební pomůcky atd.). Obec si pak sama posoudí, zda se jí vyplatí při srovnání příjmů a výdajů v následujících letech investovat do dané oblasti a v jaké míře.

Neplánované se naopak nedají předem předpokládat, a to ani z časového hlediska a v jaké výši. Jsou to většinou sankce za porušení rozpočtové kázně, výdaje na opatření a opravy způsobené přírodními katastrofami atd. Ty jsou pak hrazeny z rezerv či mimorozpočtových rezervních fondů.

Běžné výdaje se využívají k zabezpečení obecných, pravidelně se opakujících potřeb obce, například výdaje na provoz příspěvkových organizací. Naopak kapitálové souvisí s investičními potřebami obce, které se týkají několika rozpočtových období. Oproti běžným jsou tyto výdaje pouze jednorázové a nepravidelné.

Pokud jsou finanční prostředky vydány bez očekávání jejich zhodnocení, jsou to výdaje nenávratné povahy, například penále za porušení rozpočtové kázně. Ty se pak dají ještě dělit na běžné (pravidelně se opakující) a jednorázové. Za výdaje návratné povahy se pak dají

označit takové, u kterých se předpokládá jejich budoucí navrácení v podobě příjmové složky rozpočtu, například půjčka.²⁶

Do této kategorie patří:

a) **Závazky vyplývající pro obec z plnění povinností uložených zákonem**, například náklady vynaložené na označení ulic a jiných veřejných prostranství, na pořádání místního referenda atd. Podle zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů se těmito náklady myslí třeba samotný proces místního referenda a vybavení hlasovacích místností pro okrskové komise.²⁷

b) **Výdaje na vlastní činnost v samostatné působnosti**, zejména s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj. Dle § 35 OZ pečuje obec v rámci samostatné působnosti o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a uspokojování potřeb svých občanů, čímž se myslí potřeba bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeba informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

c) **Výdaje spojené s výkonem státní správy**, ke které je obec pověřena zákony. Touto položkou se myslí výdaje na zabezpečení výkonu po stránce materiální (výbava kanceláří a budov, spotřeba energií...) a personální (výdaje na mzdy a odměny).²⁸

d) **Závazky vyplývající pro obec z uzavřených smluvních vztahů** v jejím hospodaření a ze smluvních vztahů vlastních organizací, jestliže k nim přistoupila. To se odvíjí od faktu, že jsou obce veřejnoprávní korporace, tudíž mohou vstupovat do soukromoprávních vztahů. Pokud je na jedné straně závazkového vztahu podnikatel a z obsahu smlouvy vyplývá, že výsledkem má být uspokojování veřejných potřeb, řídí se celý vztah obchodním zákoníkem.²⁹

e) **Výdaje vyplývající pro obec ze závazků přijatých v rámci spolupráce s jinými obcemi nebo s dalšími subjekty**, včetně příspěvků na společnou činnost. Obce mohou spolupracovat mezi sebou pomocí smluv uzavřených k plnění konkrétního úkolu, na základě smlouvy o vytvoření dobrovolného svazku obcí (díky té se stane obec členem, čímž vzniká

²⁶ PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Finance územní samosprávy*. Brno: Masarykova univerzita, 2008, s. 111.

²⁷ BOHÁČ, Radim a MARKOVÁ, Hana. *Rozpočtové právo*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C.H.Beck, 2007, s. 123.

²⁸ BOHÁČ, Radim a MARKOVÁ, Hana. *Rozpočtové právo*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C.H.Beck, 2007, s. 123.

²⁹ § 261 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

povinnost hradit členské příspěvky, jejichž výše je stanovena smlouvou.³⁰), nebo zakládáním PO podle obchodního zákoníku mezi dvěma či více obcemi. Dále mohou spolupracovat s PO nebo fyzickými osobami (FO) v občanskoprávních vztazích (zájmové sdružení právnických osob dle smlouvy o sdružení), s obcemi z jiných států a také mohou být členy mezinárodních sdružení místních orgánů.³¹

f) **Výdaje související s návratnými zdroji** jako je smluvně zabezpečená půjčka, úvěr, návratná finanční výpomoc, výnos z prodeje komunálních dluhopisů. Do této kategorie patří splátky přijatých půjček, úvěrů, návratných finančních výpomocí, splátky jistiny komunálních dluhopisů jejich vlastníkům, úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů, úhrada výnosů z komunálních dluhopisů jejich vlastníkům a výdaje na jejich emise.

g) **Výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro obec.** Subjekty provádějící veřejně prospěšné činnosti jsou obecně prospěšné společnosti, nadace a nadační fondy, občanská sdružení a jiné subjekty, které vykonávají veřejně prospěšné činnosti. Výdaji jsou konkrétně dary, příspěvky, dotace atd. Přičemž dary a dotace musí schválit zastupitelstvo obce³².

h) **Jiné výdaje** uskutečněné v rámci působnosti obce, včetně darů a příspěvků na sociální nebo jiné humanitární účely. Patří sem i všechny další výdaje, které obec vynakládá v souvislosti se stanovenou působností.

³⁰ Více o svazku obcí § 49 a následující zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

³¹ § 46 a následující zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

³² § 85 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

2 PROCES PŘIJÍMÁNÍ OBECNÍCH ROZPOČTŮ

Celý proces je činností příslušných orgánů spojených s přípravou návrhu rozpočtu a jeho schválením, realizací a kontrolou rozpočtového hospodaření. Princip rozpočtového hospodaření je zakotven v OZ a v RPÚR.

2.1 Vypracování návrhu

Obec vypracovává svůj roční rozpočet v návaznosti na rozpočtový výhled a na základě údajů z rozpisu platného SR nebo rozpočtového provizoria, jímž SR určuje své vztahy k rozpočtům krajů či jednotlivých obcí, rozpočet kraje určuje své vztahy k rozpočtům obcí v kraji.

Tato první fáze je nejobtížnější, protože příjmy a výdaje, které budou zahrnuty v rozpočtu, musí být podle zásad sestavování reálné a splnitelné. Proto se při vypracovávání návrhu dbá hlavně na predikci výnosů z místních daní a poplatků, podílu na státních daních a dotacích, na odhady běžných a investičních výdajů obce.³³

Celý rozpočtový proces patří do samostatné působnosti obce, v OZ ale není upraven konkrétní orgán, který má sestavování rozpočtu na starosti. Obecně platí, že výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti je rada, proto se dá soudit, že sestavením návrhu se bude zabývat přímo rada. Ta pak může spolupracovat s finančním výborem, komisí (pokud je radou vytvořena³⁴) nebo zřídit pro vypracování rozpočtu speciální oddělení v rámci konkrétního odboru obecního úřadu^{35, 36}.

V případě, že se obec podílí na realizaci programu nebo projektu spolufinancovaného z rozpočtu Evropské unie (EU), musí její rozpočet na příslušný kalendářní rok obsahovat stanovený objem finančních prostředků účelově určených na spolufinancování programu nebo projektu EU.

³³ PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Finance územní samosprávy*. Brno: Masarykova univerzita, 2008, s. 155.

³⁴ § 122 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

³⁵ § 109 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

³⁶ PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Finance územní samosprávy*. Brno: Masarykova univerzita, 2008, s. 156.

2.2 Zveřejnění návrhu

Návrh musí být zveřejněn nejméně 15 dnů před jeho projednáním v příslušném zastupitelstvu, aby měli občané možnost uplatnit svoje připomínky písemně ve lhůtě stanovené při jeho zveřejnění nebo ústně na jednání zastupitelstva, na kterém bude návrh projednán. Návrh se zveřejní vhodným způsobem a ve vhodném rozsahu na úřední desce nebo v elektronické podobě, tak aby umožňoval dálkový přístup.

2.3 Rozpočtová skladba

Rozpočet obce se zpracovává v třídění podle rozpočtové skladby, kterou stanovilo MF vyhláškou č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů.

Vyjadřuje závazné ukazatele, kterými jsou povinni se řídit výkonné orgány obcí při hospodaření podle rozpočtu, PO zřízené nebo založené v působnosti územního samosprávného celku při svém hospodaření, PO zřízené v působnosti svazku obcí, další osoby, které mají být příjemci dotací nebo příspěvků z rozpočtu.

Rozpočtová skladba třídí příjmy a výdaje z hlediska odpovědnostního, druhového, odvětvového, kde se příjmy a výdaje řadí podle odvětví³⁷, a z hlediska konsolidačního. Podle naposledy zmíněného hlediska se třídí příjmy a výdaje vzniklé uvnitř soustavy veřejných rozpočtů a ostatních veřejných peněžních fondů pouze, pokud již nebyly vyjádřeny v druhovém třídění.³⁸

Odpovědnostní třídění rozpočtové skladby je povinné pouze pro státní rozpočet. Dělí příjmy a výdaje podle jednotlivých správců kapitol. Obce tohoto způsobu třídění také mohou využívat. Rozdíl je pak v tom, že se příjmy a výdaje nečlení podle kapitol, nýbrž podle jednotlivých odborů a oddělení obecního úřadu na základě jejich kompetencí v rámci vnitřní organizační struktury.³⁹

³⁷ Odvětvím se pro účely vyhlášky Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů rozumí druh činnosti, z které příjmy plynou nebo na kterou se výdaje vynakládají, nebo zaměření právního subjektu, který finanční prostředky, které organizace získává jako příjmy, organizaci poukazuje nebo odevzdává nebo jemuž organizace finanční prostředky poskytuje za účelem jeho podpory.

³⁸ Vyhláška Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů

³⁹ NETOLICKÝ, Martin. *Rozpočet Evropské unie a státní rozpočet ve vztahu k rozpočtům územních samosprávných celků*. Česká Třebová, 2010. 262 s. Dizertační práce. Masarykova univerzita, Právnická fakulta, Katedra finančního práva a národního hospodářství.

Tříděním rozpočtové skladby z hlediska druhového se řídí většinou územní samosprávné celky. Zde se rozdělují peněžní operace do příjmů, výdajů a položky financování. Výdaje se člení podle toho, zda jsou běžné či kapitálové, a příjmy se dělí do tříd daňových, nedaňových, kapitálových a přijatých dotací. Financování pak vyjadřuje způsob hrazení příjmových a výdajových operací. V případě schodkového rozpočtu se snaží obec dluh urovnat (např. vezme si půjčku), tudíž do položky financování plynou finanční prostředky na pokrytí schodku. Pokud je rozpočet přebytkový, může obec volně finanční prostředky investovat nebo poskytovat půjčky.⁴⁰

Díky rozpočtové skladbě je možno dohledat informace v jednotlivých fázích rozpočtového procesu a zajistit jednotné třídění všech veřejných rozpočtů, tak aby se dali vzájemně porovnat i z delšího časového hlediska.⁴¹

2.4 Projednávání a schvalování rozpočtu

Projednávání a schvalování rozpočtu zabezpečuje zastupitelstvo obce. Postupně se schvalují příjmy, výdaje, celková výše obecního rozpočtu a závazné ukazatele, které se po schválení rozepisují podle podrobné rozpočtové skladby.

Vzhledem k tomu, že jsou zasedání zastupitelstva veřejná, mohou se jich účastnit i občané obce, kde si vyslechnou připomínky zastupitelů k návrhu a zároveň mají právo veřejně vystoupit a vyjádřit se k návrhu rozpočtu. S těmito připomínkami, se pak musí zastupitelé vypořádat.

2.4.1 Druhy rozpočtu

Rozpočet se sestavuje zpravidla jako vyrovnaný. To znamená, že příjmová a výdajová část jsou v rovnováze. Může být také schválen jako přebytkový, u kterého příjmy převyšují výdaje. K tomu může dojít, pokud jsou některé příjmy daného roku určeny k využití až v následujících letech nebo jsou-li určeny ke splácení jistiny úvěrů z předchozích let.

Schodkový rozpočet je takový, kde výdajová část převyšuje příjmovou. Ten lze schválit jen v případě, že schodek bude možné uhradit finančními prostředky z minulých let, nebo

⁴⁰ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. 2. Vydání. Praha: GRADA Publishing, a. s., 2009, s. 118, 120.

⁴¹ PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Finance územní samosprávy*. Brno: Masarykova univerzita, 2008, s. 63.

návratným finančním zdrojem jako je smluvně zabezpečená půjčka, úvěr, návratná finanční výpomoc nebo výnos z prodeje vlastních dluhopisů. Ke schvalování schodkového rozpočtu by mělo docházet jen výjimečně a k jeho vyrovnání se nesmí použít finančních prostředků z příjmové stránky rozpočtu, ale pouze návratných zdrojů, jako je smlouva nebo smlouva o smlouvě budoucí, uzavřená již v době schvalování rozpočtu.

2.5 Rozpočtové provizorium

Rozpočtové provizorium se uplatní, pokud není rozpočet schválen do 1. ledna rozpočtového roku. Příčinou může být rozpočtové provizorium uplatněné ve SR, nebo vlastní pochybení obce.

Oproti rozpočtovému provizoriu státního rozpočtu, kde se automaticky přechází na hospodaření podle rozpočtu za minulý kalendářní rok, musí být u územních samosprávných celků nejprve schválený plán příslušným orgánem obce, který vychází z místních podmínek. To znamená, že rada či jiný pověřený orgán zpracuje návrh dalšího postupu (např. rozpočet schválený pro minulý rok), který musí být následně schválen zastupitelstvem.⁴²

Příjmy a výdaje uskutečněné v době rozpočtového provizoria se stávají příjmy a výdaji rozpočtu po jeho schválení.

2.6 Rozpis rozpočtu

Po schválení návrhu následuje další fáze rozpočtového procesu, a tou je rozpis rozpočtu, který provede zastupitelstvo hned po schválení. Součástí rozpisu rozpočtu je sdělení závazných ukazatelů rozpočtu těm subjektům, které jsou povinny se jimi řídit. Při rozpisu rozpočtu se rozpočet člení podle podrobné rozpočtové skladby

„Do plnění rozpočtu jsou zahrnuty jen ty příjmy, které se skutečně přijaly či takové finanční operace, které byly reálně uskutečněny v kalendářním roce. Obdobně je tomu i u výdajů. Obce si však mohou stanovit časovou použitelnost dotací nebo příspěvků ze svého

⁴² BOHÁČ, Radim a MARKOVÁ, Hana. *Rozpočtové právo*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C.H.Beck, 2007, s. 222.

rozpočtu jejich příjemcům, a to zpravidla na období do konce rozpočtového roku nebo i do pozdějšího termínu, jestliže to odpovídá účelu poskytnutých peněžních prostředků.“⁴³

2.7 Změny rozpočtu

Rozpočet obce může být změněn pouze, pokud dojde ke **změnám v organizaci hospodářství financovaného rozpočtem** (organizační změny, např. z rozhodnutí vyššího orgánu), **změně právních předpisů ovlivňujících výši rozpočtovaných příjmů nebo výdajů** (metodické změny, např. změna působnosti právního předpisu nebo obecně ceny). Patří mezi ně také cenové změny ovlivněné změnami právní úpravy regulovaných cen, a **změna objektivně působících skutečností ovlivňujících plnění rozpočtu** příjmů či výdajů (věcné změny, např. zvýšení či snížení počtu plátců).⁴⁴

Může docházet i k přehodnocení naléhavosti rozpočtovaných potřeb, anebo k možnostem zvýšit rozpočtované výdaje s ohledem na příznivé plnění příjmů. Proto musíme rozlišovat obligatorní změny a fakultativní, které přirozeně vyplývají z dané situace. Za obligatorní změnu považuje I. Pařízková obranu proti vzniku rozpočtového schodku. Pokud ale dochází ke vzniku přebytku tím, že se překračují plánované příjmy, není na to nutně třeba reagovat zvýšením rozpočtu výdajů.⁴⁵

Změny rozpočtu se provádí prostřednictvím **rozpočtových opatření**. Tím se rozumí přesun rozpočtových prostředků, při němž se jednotlivé příjmy nebo výdaje navzájem ovlivňují, aniž by se změnil jejich celkový objem nebo schválený rozdíl celkových příjmů a výdajů. Dále použití nových, rozpočtem nepředvídaných příjmů k úhradě nových, rozpočtem nezajištěných výdajů, čímž se zvýší celkový objem rozpočtu. Nebo vázání rozpočtových výdajů, jestliže je jejich krytí ohroženo neplněním rozpočtových příjmů, tímto opatřením se objem rozpočtu snižuje. Rozpočtová opatření se evidují podle časové posloupnosti.

Finanční odbor by měl pravidelně kontrolovat hospodaření s rozpočtem. Pokud hrozí narušení vztahu k jinému rozpočtu, změna závazných ukazatelů či možnost vzniku schodku

⁴³ BOHÁČ, Radim a MARKOVÁ, Hana. *Rozpočtové právo*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C.H.Beck, 2007, s. 222.

⁴⁴ PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Finance územní samosprávy*. Brno: Masarykova univerzita, 2008, s. 158.

⁴⁵ PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Finance územní samosprávy*. Brno: Masarykova univerzita, 2008, s. 158-159.

rozpočtu, musí odbor poukázat na tuto skutečnost a navrhnout vhodné opatření k nápravě prostřednictvím rozpočtových opatření.⁴⁶

Podle OZ je radě vyhrazeno provádět rozpočtová opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem.⁴⁷ Rozpočtová opatření by však neměla být změnou závazných ukazatelů rozpočtu, jelikož by se pak jednalo o změnu celého rozpočtu, který může schvalovat pouze zastupitelstvo obce.

OZ nestanovuje zastupitelstvu povinnost zmocnit radu obce k provádění změn schváleného rozpočtu, ale pouze dává možnost, aby na základě místních podmínek samo rozhodlo, zda ji dá tuto pravomoc či nikoliv.⁴⁸

2.8 Hospodaření s rozpočtovými prostředky

Podle M. Bakeše se hospodaření obce se odvíjí hlavně od rozsahu jejího a majetku. Důležitým faktorem je i to, jak s ním obec umí nakládat. Obce mohou například získávat finanční prostředky z vlastního podnikání, kde je pak potřeba počítat s riziky, která se od něho odvíjí. Určitý majetek může být také svěřen příspěvkovým organizacím nebo organizačním složkám obce, aby s ním hospodařili v rámci jejich činnosti.⁴⁹

Organizační složky obce vznikají rozhodnutím zastupitelstva obce. Hospodaří jménem zřizovatele a nejedná se o *účetní jednotku*⁵⁰. Tato forma hospodaření se volí pro takové činnosti, které nevyžadují velký počet zaměstnanců, nepotřebují složité a rozsáhlé strojní a jiné technické vybavení, nejsou vnitřně odvětvově či jinak organizačně členěné, nevstupují do složitých ekonomických či právních vztahů.

Rozpočet organizační složky je součástí rozpočtu zřizovatele. Pracovníci organizační složky jsou zaměstnanci zřizovatele, pokud není stanoveno jinak. Zřizovatel jmenuje vedoucího organizační složky a určí jeho práva a povinnosti.⁵¹

⁴⁶ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. 2. Vydání. Praha: GRADA Publishing, a. s., 2009, s. 72.

⁴⁷ § 102 odst. 2 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

⁴⁸ BOHÁČ, Radim a MARKOVÁ, Hana. *Rozpočtové právo*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C.H.Beck, 2007, s. 225.

⁴⁹ BAKEŠ, Milan a kol. *Finanční právo*. 5. aktualizované vydání. Praha: Nakladatelství C.H.Beck, 2009, s. 114.

⁵⁰ Účetní jednotka je fyzická či právnická osoba, která si vede účetnictví. Více viz § 2 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

⁵¹ §24 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

Příspěvková organizace je zřizována pro činnosti, které jsou neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu. Jedná se o PO, která se zapisuje do obchodního rejstříku na návrh zřizovatele.

Hospodaří s peněžními prostředky získaných vlastní činností, z rozpočtu zřizovatele, s prostředky svých fondů, s peněžními dary od FO a PO, s prostředky poskytnutými Národním fondem a ze zahraničí.

Díky právní subjektivitě je oprávněna uzavírat smlouvy o půjčce nebo úvěru, ale pouze po souhlasu zřizovatele. K dočasnému krytí svých potřeb může získat od zřizovatele návratnou finanční výpomoc, pokud je její vrácení zabezpečeno jejími rozpočtovanými výnosy běžného roku, nejpozději však do 31. března následujícího roku.

Je oprávněna na sebe přijímat závazek ručitele, pokud je dlužníkem zřizovatel nebo jím zřízená či založená PO. Ale také jen s předchozím souhlasem zřizovatele. Naopak nemůže nakupovat akcie či jiné cenné papíry a poskytovat dary jiným subjektům.

Zřizovatel poskytuje příspěvek na provoz většinou v návaznosti na výkony nebo jiná kritéria jejich potřeb. Pokud vytváří ve své doplňkové činnosti zisk, může jej použít jen ve prospěch své hlavní činnosti. Zřizovatel však může povolit i jiné využití tohoto zdroje.

Příspěvkové organizaci může být uložen zřizovatelem odvod do jeho rozpočtu, jestliže plánované výnosy překračují plánované náklady, a to jako závazný ukazatel rozpočtu, pokud jsou její investiční zdroje větší, než je jejich potřeba užití podle rozhodnutí zřizovatele nebo porušila rozpočtovou kázeň.

Vztah rozpočtu zřizovatele a příspěvkové organizace lze během roku měnit v neprospěch této organizace, ale jen ze závažných objektivně působících příčin. Nestanoví-li zvláštní zákon jinak, rozpočet obce zprostředkovává vztah příspěvkové organizace ke SR, k Národnímu fondu a k rozpočtu kraje.

Příspěvková organizace povinně vytváří peněžní fondy, kterými jsou rezervní fond, investiční fond, fond odměn a fond kulturních a sociálních potřeb.

2.9 Porušení rozpočtové kázně

Porušením rozpočtové kázně je každé neoprávněné použití nebo zadržetí peněžních prostředků poskytnutých z rozpočtu obci. Neoprávněným použitím peněžních prostředků se rozumí jejich použití na jiný účel, než bylo stanoveno zákonem, smlouvou nebo rozhodnutím

o poskytnutí těchto prostředků, porušení podmínek, za kterých byly příslušné peněžní prostředky poskytnuty, nebo nelze-li prokázat, jak byly tyto peněžní prostředky použity.

Zadržením peněžních prostředků je porušení povinnosti vrácení poskytnutých prostředků ve stanoveném termínu. Každý, kdo porušil rozpočtovou kázeň, je povinen provést odvod za porušení rozpočtové kázně do rozpočtu, z něhož jí byly peněžní prostředky poskytnuty.

Odvod za porušení rozpočtové kázně odpovídá částce neoprávněně použitých nebo zadržených prostředků. Za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně je ten, kdo rozpočtovou kázeň porušil, povinen zaplatit penále ve výši jedné promile z částky odvodu za každý den prodlení, nejvýše však do výše odvodu. Penále se počítá ode dne následujícího po dni, kdy došlo k porušení rozpočtové kázně, do dne, kdy byly prostředky odvedeny nebo u návratných finančních výpomocí vráceny. Penále, které v jednotlivých případech nepřesáhne 1000 Kč, se neuloží.

O uložení odvodu a penále za porušení rozpočtové kázně s prostředky obce rozhoduje v samostatné působnosti obecní úřad, které pak může přezkoumat v přenesené působnosti krajský úřad, který může rozhodnutí pouze zrušit nebo zrušit a vrátit k novému projednání.

Odvod za porušení rozpočtové kázně s prostředky státu ukládá, vymáhá a vybírá finanční úřad, v jehož územní působnosti má fyzická osoba místo pobytu a právnická osoba nebo organizační složka státu sídlo.⁵²

Odvod a penále lze uložit do 10 let počítaných od 1. ledna roku následujícího po roce, v němž došlo k porušení rozpočtové kázně. Prominutí nebo částečné prominutí povinnosti odvodu a penále může z důvodů hodných zvláštního zřetele povolit orgán, který o poskytnutí peněžních prostředků rozhodl, na základě písemné žádosti toho, kdo porušil rozpočtovou kázeň.

Při správě odvodů a penále se postupuje podle daňového řádu. Porušitel rozpočtové kázně má při správě odvodů za porušení rozpočtové kázně postavení daňového subjektu.

2.10 Závěrečný účet

Po skončení kalendářního roku se údaje o ročním hospodaření obce zpracovávají do závěrečného účtu. V závěrečném účtu jsou obsaženy údaje o plnění rozpočtu příjmů a výdajů

⁵² § 13 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

v plném členění podle rozpočtové skladby, údaje o hospodaření s majetkem a o dalších finančních operacích, včetně tvorby a použití fondů v tak podrobném členění a obsahu, aby bylo možné zhodnotit finanční hospodaření obce a jí zřízených nebo založených právnických osob.

Součástí závěrečného účtu je vyúčtování finančních vztahů ke SR, rozpočtům krajů, obcí, SF, Národnímu fondu a jiným rozpočtům a k hospodaření dalších osob. Projednává ho a schvaluje zastupitelstvo obce.

Obec je povinna dát si přezkoumat své hospodaření za uplynulý kalendářní rok, to je upraveno zákonem č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí. Obce jsou každoročně oprávněny požádat do 30. června o bezplatné přezkoumání hospodaření krajský úřad, nebo mu v téže lhůtě oznámí, že se rozhodly zadat přezkoumání auditorovi nebo auditorské společnosti, za úplatu.

Předmětem přezkoumání jsou údaje o ročním hospodaření obce tvořící součást závěrečného účtu. Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření je součástí závěrečného účtu při jeho projednávání v orgánech obcí.

Závěrečný účet vypracovávají výkonné orgány obcí a tím je rada obce, nebo jí vytvořený finanční odbor, schvalování je na zastupitelstvu. Obsahem musí být údaje o hospodaření (příjmy a výdaje v členění dle rozpočtové skladby), další finanční operace (i zakládání a používání peněžních fondů), analýza činitelů, kteří ovlivnili očekávané příjmy, výdaje a návrh plánu, jak tomu pro příště zabránit. R. Provažníková dále navrhuje, že by měly být součástí závěrečného účtu tabulky a komentáře pro lepší porozumění a přehlednost.⁵³

Návrh závěrečného účtu musí být stejně jako návrh rozpočtu zveřejněn minimálně 15 dnů před dnem projednání v zastupitelstvu vhodným způsobem a ve vhodném rozsahu na úřední desce a zároveň v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Připomínky k návrhu závěrečného účtu mohou podávat občané, kteří dosáhli 18 let, a FO, která dosáhla věku 18 let a vlastní na území obce nemovitost.⁵⁴ Připomínky se mohou uplatnit buď písemně ve lhůtě stanovené při jeho zveřejnění, nebo ústně na zasedání zastupitelstva, na kterém bude návrh závěrečného účtu projednáván.

⁵³ PROVAŽNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. 2. Vydání. Praha: GRADA Publishing, a. s., 2009, s. 71.

Projednáání závěrečného účtu se uzavírá nejpozději do 30. června vyjádřením souhlasu s celoročním hospodařením, a to bez výhrad nebo souhlasu s výhradami, na základě nichž přijme obec opatření potřebná k nápravě zjištěných chyb a nedostatků. Přitom vyvodí závěry vůči osobám, které svým jednáním způsobily obci škodu.

Závěrem bez výhrad se rozumí, že hospodaření a údaje zjištěné v účetní uzávěrce jsou v pořádku a odpovídají stanoveným kritériím. Nevadí, pokud jsou zjištěna drobná pochybení, hlavní je, že tím nebyla ovlivněna účetní uzávěrka a finanční výkazy. **Závěr s výhradou** se vyjádří, pokud byla objevena fakta výrazně působící na správnost účetnictví a zároveň i na účetní uzávěrku a finanční výkazy. Pokud by se jednalo přímo o porušení rozpočtové kázně, pak může být vydán **závěr s vážnou výhradou** (např. neoprávněné použití rozpočtových prostředků).⁵⁵

Kladný zůstatek finančních prostředků z rozpočtového hospodaření se použije ke krytí výdajů rozpočtu v příštím roce, nebo se převede do peněžních fondů. To znamená, že zbylé prostředky nepropadají, ale jsou dále využitelné.

Schodek hospodaření se uhrazuje z finančních prostředků z minulých let nebo je kryt z návratných zdrojů splatných z rozpočtu v následujících letech.

2.11 Přezkum hospodaření a kontrola

Územní samosprávné celky uskutečňují hospodaření v souladu se schváleným rozpočtem. Aby se zjistilo, zda se tak skutečně dělo, vykonávají jeho kontrolu, která je právem i povinností obce, a zároveň kontrolují i hospodaření PO a zařízení založených nebo zřízených obcí. Způsob kontroly, její četnost v daném roce, konkrétní zaměření určuje zastupitelstvo obce.

Rozlišujeme kontrolu vnitřní a vnější. **Vnitřní kontrola** je upravena OZ a zákonem č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, tu si obec vykonává sama. Předmětem je kontrola majetku a hospodaření vlastních orgánů.

⁵⁴ § 16 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

⁵⁵ BOHÁČ, Radim a MARKOVÁ, Hana. *Rozpočtové právo*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C.H.Beck, 2007, s. 231.

Kontrola buď může nastat v průběhu rozpočtového roku, kdy se pravidelně kontroluje plnění rozpočtu a stavy na bankovních účtech, zkoumají se důvody neplnění rozpočtu a nalézají se vhodná řešení. Nebo se provádí následně po skončení rozpočtového období, v rámci přezkoumávání závěrečného účtu, kde se analyzuje hospodaření a výsledky zůstatku na bankovních účtech.⁵⁶

Zastupitelstvo má povinnost zřídit kontrolní a finanční výbor obce. **Finanční výbor** provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce a plní další úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo. Jedná se o preventivní, průběžnou kontrolu a zároveň pomáhá i metodicky. Má možnost spolupráce při přezkoumávání hospodaření obce za uplynulý rok, a tím se podílí na následné kontrole. Auditor je s ním povinen projednat zprávu o přezkoumání hospodaření obce. Při zjištění nedostatků, navrhuje zastupitelstvu či radě vhodná opatření k odstranění pochybení.⁵⁷

Kontrolní výbor kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce, dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti a plní další úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo obce.

Finanční a kontrolní výbory jsou nejméně tříčlenné. Jejich členy nemohou být starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu ani osoby zabezpečující rozpočtové a účetní práce na obecním úřadu.

Vnější kontrola je prováděna podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů. Obce kontrolují hospodaření s veřejnými prostředky u příspěvkových organizací ve své působnosti, vykonávají veřejnosprávní kontrolu u žadatelů o veřejnou finanční podporu nebo u příjemců veřejné finanční podpory, kterou jim poskytují.

Obce jsou povinny vytvořit systém finanční kontroly, kterým zajistí finanční kontrolu jak svého hospodaření, tak i hospodaření svých organizačních složek a příspěvkových organizací ve své působnosti. Současně zajistí prověřování přiměřenosti a účinnosti tohoto systému a

⁵⁶ PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Finance územní samosprávy*. Brno: Masarykova univerzita, 2008, s. 159.

⁵⁷ BOHÁČ, Radim a MARKOVÁ, Hana. *Rozpočtové právo*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C.H.Beck, 2007, s. 226.

pravidelně (nejméně jednou ročně) jeho hodnocení. Kraje zpracovávají v rámci přenesené působnosti roční zprávy o výsledcích finančních kontrol obcí ve svém územním obvodu.⁵⁸

Při výkonu veřejnosprávní kontroly u obcí a jimi zřízených organizací prověřují krajské úřady pouze skutečnosti rozhodné pro poskytnutí prostředků ze SR nebo jiných peněžních prostředků státu, ze SF nebo Národního fondu, soulad s právními předpisy, hospodárnost, účelnost, efektivnost a skutečnosti rozhodné pro poskytnutí státní záruky.⁵⁹

⁵⁸ § 9 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁹ § 10 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů

3 ROZPOČET STATUTÁRNÍHO MĚSTA LIBEREC PRO ROK 2009

3.1 Rozpočtový výhled

Návrh rozpočtového výhledu na roky 2009-2012 si Statutární město Liberec (dále jen SML) nechalo zpracovat firmou AQE advisors, s. r. o., na základě analýzy hospodaření za předchozí 4 roky, kde se snažila predikovat vývoj ekonomiky státu a příjmů města.

Po vypracování byl dokument předložen oddělení rozpočtu a financování, které je součástí ekonomického odboru. Oddělení ho zpracovalo a dalo na projednání radě města a finančnímu výboru. Po schválení v těchto orgánech byl návrh předložen dne 13. 12. 2007 zastupitelstvu, který ho usnesením schválil.⁶⁰

Schválený rozpočtový výhled obsahuje závazné ukazatele a to příjmy (daňové, nedaňové, kapitálové a dotace), výdaje (běžné a kapitálové) a financování.

3.2 Peněžní fondy Statutárního města Liberec

Ze závěrečného účtu Statutárního města Liberec vyplývá, že v roce 2009 fungovalo na území Liberce několik účelových peněžních fondů, konkrétně Fond prevence, zdraví, pro partnerskou spolupráci, Sportovní fond, Ekofond, Fond pro podporu a rozvoj vzdělávání, Kulturní fond, Smuteční fond, Městský fond rozvoje bydlení a fondy rozvoje zaměřené na školské PO, PO zabývající se kulturou a PO zaměřené na oblast sociální a zdravotní. Fondy jsou zřizovány usnesením zastupitelstva a podrobnosti týkající se účelu, orgánů a financování upravují statuty přijaté jednotlivě pro každý fond.

V rozpočtu za rok 2009 se počítalo s tím, že celkově SML vloží do fondů částku 15 650 000 Kč, která pak bude dále poskytnuta formou dotací FO a PO na specifické účely.

Fond zdraví je trvalým účelovým fondem v oblasti podpory zdravotních a sociálních programů a území města v souvislosti s naplňováním cílů obsažených v Komunitním plánu sociálních služeb v Liberci. Zejména podporuje preventivní péči na území města, programy

⁶⁰ Statutární město Liberec [online]. 13. 12. 2007 [cit. 2011-02-27]. Návrh rozpočtového výhledu Statutárního města Liberec a řízených organizací na roky 2009 - 2012. Dostupné z WWW: <http://docs.liberec.cz/Odb_KT/podklady%20k%20projedn%C3%A1n%C3%AD%20na%20zastupitelstvu%20m%C4%9Bsta/2007/Podklady%20k%2011.%20zastupitelstvu%20-%2013.%2012.%202007/07._N_vrh_rozpo_t_v_hledu_SML_a__z_organizac__na_r_2009-2012.pdf>.

podporující zdravý životní styl, zdravotní a sociální projekty, aktivity směřující ke zlepšení kvality života znevýhodněných občanů, aktivity přispívající k překonání sociálního vyloučení a zvýšení kvality života občanů, vzdělávací a výchovné programy v dané oblasti.⁶¹

Je spravován oddělením sociálních a zdravotních věcí patřícího do odboru sociálních a zdravotních služeb SML. Oddělení zároveň vykonává další úkoly v souvislosti s činností fondu (plní funkci tajemníka správní rady fondu, zpracovává podklady pro orgány města, přijímá žádosti o dotace atd.⁶²).

Finanční prostředky města určené do Fondu zdraví pro rok 2009 byly ve výši 1 000 000 Kč, podrobný přehled hospodaření v následující tabulce:

Tabulka č. 1 - Přehled hospodaření Fondu zdraví za rok 2009⁶³

Počáteční stav FZ	9.348,22Kč
Tvorba fondu z rozpočtu města	1.000.000,-- Kč
Úroky	86,28Kč
Vratky grantů	9.611,--Kč
Čerpání z FZ	-1.009.873,--Kč
Poplatky	-45,20Kč
CELKEM	9.127,30Kč

3.3 Vypracování návrhu

Návrh rozpočtu každoročně vypracovává oddělení rozpočtu a financování, na základě rozpočtového výhledu pro daný rok a údajů z rozpisu platného státního rozpočtu. Po vytvoření návrhu je předložen radě města, kde je projednán a pokud je schválen, postoupí se finančnímu výboru, který ho opět projedná. V tomto případě byl návrh rozpočtu pro rok 2009

⁶¹ Statutární město Liberec [online]. 22. 2. 2007 [cit. 2011-02-27]. Statut Fondu zdraví Statutárního města Liberec. Dostupné z WWW: <<http://www.liberec.cz/wps/wcm/connect/641b9e8040f3f9b4afe3bfca5e6aa1ce/Statut+Fondu+zdrav%C3%AD+SML.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=641b9e8040f3f9b4afe3bfca5e6aa1ce>>.

⁶² Statutární město Liberec [online]. 2009, 28. 6. 2010 [cit. 2011-02-27]. Oddělení sociálních a zdravotních věcí. Dostupné z WWW: <<http://www.liberec.cz/wps/portal/statutarni-mesto-liberec/magistrat-a-radnice/odbory-magistratu/odbor-socialnich-a-zdravotnich-sluzeb/Odd%C4%9Blen%C3%AD%20soci%C3%A1ln%C3%ADch%20a%20zdravotn%C3%ADch%20v%C4%9Bc%C3%AD#detailAnchor>>.

⁶³ Statutární město Liberec [online]. 27. 5. 2010 [cit. 2011-02-27]. Závěrečný účet Statutárního města Liberec za rok 2009. Dostupné z WWW: <http://docs.liberec.cz/Odb_KT/podklady%20k%20projedn%C3%A1n%C3%AD%20na%20zastupitelstvu%20m%C4%9Bsta/2010/podklady%20k%205.%20zastupitelstvu%20

projednán v radě města dne 18. 11. 2008, a 26. 11. 2008 ve finančním výboru, který ho doporučil schválit.

Z důvodové zprávy k rozpočtu vyplývá, že na financování bylo vyčleněno 67 576 668 Kč, na dotaci fondů města mělo být využito 16 150 000 Kč a na nezbytné kapitálové výdaje, kterými se rozumí splátky úvěrů a ostatních investičních závazků, bylo stanoveno 98 599 728 Kč.

Mimořádným výdajem města pro rok 2009 bylo Mistrovství světa v klasickém lyžování, s tím souvisely zvýšené výdaje na dopravu, údržbu komunikací a sportovišť, větší objem odpadu atd. Pro krytí těchto potřeb byla vyčleněna částka 18 000 000 Kč.

Na běžné výdaje byla určena částka 1 606 725 150 Kč. Aby nebyla suma překročena, muselo být u pravidelně hrazených splátek stanoveno krácení. Díky tomuto opatření mohlo město hradit běžné výdaje od počátku roku do konce srpna. Měsíční platby byly stanoveny jako 1/12 před krácením. Na krytí plateb ve zbytku roku měl být použitý předpokládaný přebytek finančních prostředků z roku 2008, přesná částka mohla být zjištěna až po schválení závěrečného účtu.

Na další kapitálové výdaje nezbyl dostatek finančních prostředků, tudíž se počítalo s tím, že o jiných výdajích se v průběhu roku podle vývoje příjmů rozhodne pomocí rozpočtových opatření.⁶⁴

3.4 Zveřejnění návrhu

Aby nebyla porušena dikce zákona, musel být návrh zveřejněn minimálně 15 dnů před jeho projednáním v zastupitelstvu města. Jak vyplývá ze zápisu ze zasedání zastupitelstva, měli občané možnost seznámit se s návrhem od 25. 11. 2008 do 10. 12. 2008 na úřední desce SML, přičemž dokladovou část k rozpočtu obsahující podrobné příjmy a výdaje bylo možné

%2027.%205.%202010/06.%20Zaverecny%20ucet%20Statutarniho%20mesta%20Liberec%20za%20rok%202009.pdf>.

⁶⁴ *Statutární město Liberec* [online]. 11. 12. 2008 [cit. 2011-02-27]. Návrh rozpočtu Statutárního města Liberec a řízených organizací na rok 2009 a návrh plánu hospodářské činnosti Statutárního města Liberec na rok 2009. Dostupné z WWW: <http://docs.liberec.cz/Odb_KT/podklady%20k%20projedn%C3%A1n%C3%AD%20na%20zastupitelstvu%20m%C4%9Bsta/2008/Podklady%20k%2011.%20zastupitelstvu%20-%2011.%2012.%202008/04._N_vrh_rozpo_tu_SML_a__z_org_na_r_2009_a_n_vrh_pl_nu_hosp._in_SM_L_na_r.2009.pdf>.

prostudovat na podatelně radnice. Zároveň byl návrh od 25. 11. 2008 zveřejněn i na webových stránkách města jako podklad pro projednání v zastupitelstvu⁶⁵, tak aby byl umožněn i dálkový přístup. Připomínky mohli občané uplatnit písemně do 10. 12. 2008, nebo ústně na jednání zastupitelstva, které se konalo dne 11. 12. 2008.⁶⁶

3.5 Rozpočtová skladba

Podle zákona se rozpočet obce zpracovává v třídění podle rozpočtové skladby. Kritérium třídění si stanovuje každá obec sama. SML zvolilo pro příjmovou a výdajovou stránku druhové třídění, které následně rozdělilo z hlediska odpovědnostního na jednotlivá oddělení (jako oddělení rozpočtu a financování, komunikace a informací, kultury a sportu), odbory (kontroly a interního auditu, majetku města, ekonomiky atd.) a organizace (např. jednotlivé účelové fondy a příspěvkové organizace).

Financování bylo taktéž rozděleno podle odpovědnostního třídění na jednotlivé splátky úvěrů, jistin úvěrů a jiných závazků u finančních institucí.⁶⁷

3.6 Schvalování

Po projednání v jednotlivých orgánech a po zveřejnění, byl návrh předložen zastupitelstvu města dne 11. 12. 2008, kde mohli veřejně vystoupit občané města a vyjádřit se k němu. Podle zápisu z jednání zastupitelstva se proti návrhu vyjádřila opoziční strana zelených, která s ním nesouhlasila, ale i přes to byl nakonec usnesením schválen.⁶⁸

⁶⁵ *Statutární město Liberec* [online]. 2009 [cit. 2011-02-27]. Dokumenty zastupitelstva města. Dostupné z WWW: <<http://www.liberec.cz/wps/portal/statutarni-mesto-liberec/mesto-a-samosprava/zastupitelstvo-mesta/dokumenty-zastupitelstva-mesta>>.

⁶⁶ *Statutární město Liberec* [online]. 11. 12. 2008 [cit. 2011-02-27]. 11. zasedání zastupitelstva. Dostupné z WWW: <http://docs.liberec.cz/Odb_KT/z/%C3%A1pisy%20ze%20zased%C3%A1n%C3%AD%20zastupitelstva%20m%C4%9Bsta/2008/11.ZM%20-%2011.12.pdf>.

⁶⁷ *Statutární město Liberec* [online]. 11. 12. 2008 [cit. 2011-02-27]. Návrh rozpočtu Statutárního města Liberec a řízených organizací na rok 2009 a návrh plánu hospodářské činnosti Statutárního města Liberec na rok 2009. Dostupné z WWW: <http://docs.liberec.cz/Odb_KT/podklady%20k%20projedn%C3%A1n%C3%AD%20na%20zastupitelstvu%20m%C4%9Bsta/2008/Podklady%20k%2011.%20zastupitelstvu%20-%2011.%2012.%202008/04._N_vrh_rozpo_tu_SML_a___z_org_na_r._2009_a_n_vrh_pl_nu_hosp.__in_SM_L_na_r.2009.pdf>.

⁶⁸ *Statutární město Liberec* [online]. 11. 12. 2008 [cit. 2011-03-01]. Zápis 11. zasedání zastupitelstva města Liberec. Dostupné z WWW:

3.7 Rozpočet

Rozpočet Statutárního města Liberec pro rok 2009 byl schválen na zasedání zastupitelstva 11. 12. 2008, z toho tedy vyplývá, že se v roce 2009 nemuselo přecházet k uplatňování rozpočtového provizoria, protože byl schválený v řádném termínu.

Při porovnání příjmů, výdajů a financování se dá usoudit, že rozpočet byl schválený jako vyrovnaný. To znamená, že při odečtení celkových výdajů (1 657 675 150 Kč) a financování (67 576 668 Kč) od celkových příjmů (1 725 251 818 Kč) vyšla nula.

3.7.1 Příjmy

V rozpočtovém výhledu na rok 2009 bylo predikováno, že celkové příjmy na tento rok budou ve výši 1 690 010 000 Kč, z toho 1 193 115 000 Kč daňové, 91 803 000 Kč nedaňové, 50 000 000 Kč kapitálové a 355 092 000 Kč přijaté dotace.

V rozpočtu se schválily celkové příjmy ve výši 1 725 251 818 Kč, z toho 1 143 845 000 Kč daňové (největší položkou bylo DPH, díky kterému šla do rozpočtu města částka 400 000 000 Kč), 39 577 818 Kč nedaňové (v tomto oddílu byl největší příjem z pronájmu ostatních nemovitostí – 15 871 299 Kč), 71 000 000 Kč kapitálové (největším příjmem pro město byl příjem z prodeje pozemků města ve výši 54 000 000 Kč) a 470 829 000 Kč přijaté dotace (z nich byly největší ostatní neinvestiční transfery ze státního rozpočtu - 332 000 000 Kč).

3.7.2 Výdaje

V rozpočtovém výhledu se počítalo s tím, že celkově na výdaje města bude vyhrazena částka 1 622 433 Kč, přičemž na obecné, pravidelně se opakující potřeby, tedy běžné výdaje města, mělo jít 1 463 193 000 Kč a na kapitálové výdaje související s investičními potřebami města byla odhadována částka 159 240 000 Kč.

V návrhu rozpočtu pak byly schváleny celkové výdaje ve výši 1 657 675 150 Kč, z toho běžné výdaje byly ve výši 1 553 275 422 Kč a kapitálové 104 399 728 Kč.

Při porovnání těchto údajů se dá říci, že odhadované výdaje se velmi podobaly fakticky schváleným výdajům.

3.8 Změna rozpočtu

Vypracování návrhu rozpočtových opatření je v SML svěřeno odboru ekonomiky, oddělení rozpočtu a financování, který je stejně jako rozpočet projednán v radě města, finančním výboru a nakonec schválen na zasedání zastupitelstva.

Už při zpracovávání návrhu rozpočtu bylo počítáno s tím, že v průběhu rozpočtového roku 2009 budou přijata rozpočtová opatření. Zastupitelstvo města schválilo za rok 2009 šest rozpočtových opatření a jedno ještě 28. 1. 2010, kterým byly zahrnuty do příjmové stránky rozpočtu za rok 2009 dotace ze SR, které přišly na účet města v prosinci 2009 a již nebylo možné je projednat na zasedání rady.⁶⁹

Rozpočtová opatření nakonec změnila podobu rozpočtu tak, že celkové příjmy byly ve výši 1 838 662 300 Kč (původně plánovaná částka byla 1 725 251 818 Kč), celkové výdaje se zvýšily z částky 1 657 675 150 Kč na 1 918 350 930 Kč, a aby byl zachován vyrovnaný rozpočet, muselo si SML vzít v průběhu roku úvěry, které se projeví na položce financování. Například ve 4. rozpočtovém opatření se zahrnul úvěr ve výši 98 965 139 Kč, který byl použit na výdaje města.⁷⁰

Původně bylo v návrhu rozpočtu schváleno, že město bude splácet úvěry ve výši 67 576 668 Kč, nakonec ale vzhledem k mnohem větším výdajům byla položka financování zvětšena na částku 79 688 630 Kč, která se použila na úhradu celkových výdajů.

⁶⁹ *Statutární město Liberec* [online]. 27. 5. 2010 [cit. 2011-02-27]. Závěrečný účet Statutárního města Liberec za rok 2009. Dostupné z WWW: <http://docs.liberec.cz/Odb_KT/podklady%20k%20projedn%C3%A1n%C3%AD%20na%20zastupitelstvu%20m%C4%9Bsta/2010/podklady%20k%205.%20zastupitelstvu%20-%2027.%205.%202010/06.%20Zaverecny%20ucet%20Statutarniho%20mesta%20Liberec%20za%20rok%202009.pdf>.

⁷⁰ *Statutární město Liberec* [online]. 25. 6. 2009 [cit. 2011-02-27]. Návrh rozpočtového opatření č. 4 Statutárního města Liberec na rok 2009. Dostupné z WWW: <http://docs.liberec.cz/Odb_KT/podklady%20k%20projedn%C3%A1n%C3%AD%20na%20zastupitelstvu%20m%C4%9Bsta/2009/Podklady%20k%206.%20zastupitelstvu%20-%2025.%206.%202009/12b._Navrh_rozpocetoveho_opatreni_c_4_SML_na_rok_2009.pdf>.

Tabulka č. 2 – Celkové plnění rozpočtu města za rok 2009 (v Kč)⁷¹

	schválený rozp. před konsolidací	upravený rozp. před konsolidací	upravený rozp. po konsolidací	skutečnost po konsolidací	plnění v %
příjmy	1 725 251 818	1 961 358 763	1 842 780 827	1 838 662 300	100
výdaje	1 657 675 150	2 081 953 966	1 963 376 030	1 918 350 930	98
financování	- 67 576 668	120 595 203	120 595 203	79 688 630	66

Níže uvádím příklady prvních 3 rozpočtových opatření, zbytek změn byl víceméně způsoben přijímáním a vrácením dotací do státního a krajského rozpočtu.

3.8.1 1. rozpočtové opatření

Návrh 1. rozpočtového opatření (tzv. technického opatření) byl projednán radou města na jejím IV. zasedání dne 17. 2. 2009. Z tiskové zprávy ze zasedání vyplývá, že je změna způsobena začleněním potvrzené výše dotací do rozpočtu města, která byla městu zaslána 8. 1. 2009 Krajským úřadem Libereckého kraje. Dalším faktorem byly metodické změny ve formě změny právního předpisu, kterými se snížily dávky sociální péče pro těžce zdravotně postižené, dávky pomoci v hmotné nouzi a příspěvek na péči na úroveň roku 2008. Vedlejším vlivem bylo i vznik nových orgánů na Magistrátu SML (koordinátor dotací EU, oddělení humanitní, oddělení investiční atd.), díky čemu došlo ke změnám mezi jednotlivými rozpočtovými položkami, které ale neovlivnily objem rozpočtu.⁷²

⁷¹ *Statutární město Liberec* [online]. 27. 5. 2010 [cit. 2011-02-27]. Závěrečný účet Statutárního města Liberec za rok 2009. Dostupné z WWW: <http://docs.liberec.cz/Odb_KT/podklady%20k%20projedn%C3%A1n%C3%AD%20na%20zastupitelstvu%20m%C4%9Bsta/2010/podklady%20k%205.%20zastupitelstvu%20%2027.%205.%202010/06.%20Zaverecny%20ucet%20Statutarniho%20mesta%20Liberec%20za%20rok%202009.pdf>.

⁷² KORYCH, Martin. *Statutární město Liberec* [online]. 17. 2. 2009 [cit. 2011-02-27]. Tisková zpráva ze IV. zasedání Rady města Liberec. Dostupné z WWW: <http://docs.liberec.cz/Odb_KP/Tiskove%20zpravy%202009/Rada/TZ_04.pdf>.

V rozpočtovém opatření se navrhovalo snížení příjmů i výdajů o částku 55 659 113 Kč, díky tomu nebyl změněn objem rozpočtu a tak byl nadále zachovaný vyrovnaný rozpočet. 1. rozpočtové opatření bylo schváleno na zasedání zastupitelstva dne 5. 3. 2009.⁷³

3.8.2 2. rozpočtové opatření

Návrh 2. rozpočtového opatření byl projednán na VIII. zasedání rady dne 21. 4. 2009. Toto opatření bylo vypracováno na základě hospodaření a změn vyplývajících ze skutečnosti prvního čtvrtletí roku⁷⁴. S účinností od 1. 1. 2009 vstoupil v platnost zákon č. 302/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, díky kterému se nově stávají plátcem DPH také územně samosprávní celky, které dosáhnou podle § 6 obratu rozhodného pro určení (1 milion korun), nově se do obratu musí nově započítávat i plnění osvobozená (nájem pozemků, bytů, staveb a nebytových prostor). Vzhledem k tomu, že se od 1. 4. 2009 stalo Statutární město Liberec čtvrtletním plátcem DPH je podle důvodové zprávy nutné vyčlenit ekonomickou – hospodářskou činnost od ostatních příjmů a výdajů zařazených v rozpočtu. Dále jsou nově do příjmu zahrnuty odpisy příspěvkových organizací, které se zároveň projeví jako výdaj pro jejich fondy na financování rozvoje organizací⁷⁵.

Ve 2. rozpočtovém opatření bylo tedy navrhováno zvýšení příjmů i výdajů ve výši 95 882 611 Kč, které bylo schváleno usnesením zastupitelstva dne 30. 4. 2009.

3.8.3 3. rozpočtové opatření

3. rozpočtové opatření bylo navrženo ekonomický odborem pro zapojení přebytků z rozpočtu roku 2008 ve výši 152 000 000 Kč, které byly zjištěny schválením závěrečného účtu. Dalším novým příjmem bylo zařazení odvodů z hospodářských výsledků příspěvkových

⁷³ Statutární město Liberec [online]. 5. 3. 2009 [cit. 2011-02-27]. Návrh rozpočtového opatření č. 1 Statutárního města Liberec na rok 2009. Dostupné z WWW: <http://docs.liberec.cz/Odb_KT/podklady%20k%20projedn%C3%A1n%C3%AD%20na%20zastupitelstvu%20m%C4%9Bsta/2009/Podklady%20k%20.%20zastupitelstvu%20-%205.%203.%202009/10.N_vrh_rozpo_tov_ho_opat_en__1_SML_na_rok_2009.pdf>.

⁷⁴ KORYCH, Martin. Statutární město Liberec [online]. 21. 4. 2009 [cit. 2011-02-27]. Tisková zpráva z VIII. zasedání Rady města Liberec. Dostupné z WWW: <http://docs.liberec.cz/Odb_KP/Tiskove%20zpravy%202009/Rada/TZ_08.pdf>.

⁷⁵ Statutární město Liberec [online]. 30. 4. 2009 [cit. 2011-02-27]. Návrh rozpočtového opatření č. 2 Statutárního města Liberec na rok 2009. Dostupné z WWW: <http://docs.liberec.cz/Odb_KT/podklady%20k%20projedn%C3%A1n%C3%AD%20na%20zastupitelstvu%20

organizací, přijaté pojistné události a splátka půjčených prostředků od příspěvkové organizace ZŠ U Školy. Celkově se příjmy zvýšily o 12 317 778 Kč.

V souvislosti s finančním vypořádáním města za rok 2008 byly do výdajů zařazeny vratky do SR, na ministerstva a vyúčtování poskytnutých dotací u Ještědské sportovní, s. r. o. a Kulturních služeb, s. r. o. Dále byly do výdajů zahrnuty požadavky jednotlivých odborů magistrátu na běžné a investiční výdaje. Celkově se výdaje prohloubily o 173 064 999 Kč.

Ve 3. rozpočtovém opatření byla upravena i položka financování, na které bylo poskytnuto 160 747 221 Kč. Tyto prostředky byly převedeny do jednotlivých fondů města.⁷⁶

Návrh byl projednán dne 16. 6. 2009 na XII. zasedání rady města, 24. 6. ve finančním výboru a 25. 6. 2009 na zasedání zastupitelstva, kde bylo rozpočtové opatření schváleno.

3.9 Závěrečný účet

Návrh závěrečného účtu byl zpracován ekonomickým odborem, oddělením rozpočtu a financování a oddělením informační soustavy a daní. Po vypracování byl dne 4. 5. 2010 předložen radě města a 19. 5. 2010 finančnímu výboru.

Zastupitelstvo projednalo a schválilo návrh závěrečného účtu na zasedání dne 27. 5. 2010 usnesením bez výhrad, díky čemu byla splněna zákonná lhůta pro přijetí dokumentu.⁷⁷

Obsahem dokumentu závěrečného účtu byl výsledek hospodaření města, zahrnující podrobné rozepsání příjmů, výdajů a financování z hlediska druhového třídění a zároveň jejich plnění v souvislosti s údaji schválenými v rozpočtu (tabulka č. 2), přehled dlouhodobého hmotného, nehmotného a finančního majetku města a pohledávek vůči městu. Vývoj hospodaření účelových fondů města za rok 2009, příspěvkových organizací, návrh

m%C4%9Bsta/2009/Podklady%20k%204.%20zastupitelstvu%20-%2030.%204.%202009/18._Navrh_rozpocetoveho_opatreni_c_2_SML_na_rok_2009.pdf>.

⁷⁶ Statutární město Liberec [online]. 25. 6. 2009 [cit. 2011-02-27]. Návrh rozpočtového opatření č. 3 Statutárního města Liberec na rok 2009. Dostupné z WWW: <http://docs.liberec.cz/Odb_KT/podklady%20k%20projedn%C3%A1n%C3%AD%20na%20zastupitelstvu%20m%C4%9Bsta/2009/Podklady%20k%206.%20zastupitelstvu%20-%2025.%206.%202009/12._Navrh_rozpocetoveho_opatreni_c_3_SML_na_rok_2009.pdf>.

⁷⁷ Statutární město Liberec [online]. 27. 5. 2010 [cit. 2011-02-27]. Závěrečný účet Statutárního města Liberec za rok 2009. Dostupné z WWW: <http://docs.liberec.cz/Odb_KT/podklady%20k%20projedn%C3%A1n%C3%AD%20na%20zastupitelstvu%20m%C4%9Bsta/2010/podklady%20k%205.%20zastupitelstvu%20-%2027.%205.%202010/06.%20Zaverecny%20ucet%20Statutarniho%20mesta%20Liberec%20za%20rok%202009.pdf>.

finančního vypořádání obsahující vratky dotací do státního rozpočtu, uložení odvodů příspěvkovým organizacím do rozpočtu zřizovatele a vyúčtování poskytnutých dotací. Dalším bodem dokumentu byl přehled dotací a transferů přijatých ze státního rozpočtu, z všeobecné pokladní správy, z rozpočtu Libereckého kraje, z rozpočtu regionálních rad regionu soudržnosti a od státních fondů.

Při hodnocení příjmové části bylo konstatováno, že ačkoliv byly příjmy za rok 2009 plněny na 100 %, hospodařilo Statutární město Liberec s částkou o 778 198 749 Kč nižší než v roce 2008. Výrazný pokles příjmů byl způsoben světovou hospodářskou krizí, která měla dopad na ekonomiku celého státu. V rozpočtech obcí se krize odrazila hlavně v nižších daňových příjmech, kteréž tvoří téměř polovinu veškerých příjmů, a vzniklá situace tak měla neblahý důsledek na celkové hospodaření města. Na výdaje pak muselo být použito o 788 128 645 Kč méně než v roce 2009. Podrobné srovnání příjmů a výdajů v letech 2003 až 2009 v příloze č. 5.

Přílohou č. 14 závěrečného účtu byla zpráva nezávislého auditora, ze které vyplývá, že Statutární město Liberec má od 12. 11. 2007 smlouvu s auditorskou firmou Auditex, s. r. o., která pravidelně provádí ověření účetní uzávěrky a přezkum hospodaření města.

Auditorská prověrka za rok 2009 se uskutečnila ve dnech 12. až 23. dubna 2010⁷⁸, kde se zjistilo, že účetní uzávěrka neobsahuje významné nesprávnosti, údaje v ní obsažené jsou v pořádku a odpovídají stanoveným kritériím a že při hospodaření bylo postupováno v souladu s platnými právními předpisy. Na základě tohoto konstatování a dalších údajů uvedených ve zprávě nezávislého auditora mohlo zastupitelstvo města schválit závěrečný účet usnesením bez výhrad.

3.10 Dodržování právních předpisů v průběhu rozpočtového procesu

Podle § 3 písm. a) zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů se

⁷⁸ *Statutární město Liberec* [online]. 27. 5. 2010 [cit. 2011-02-27]. Závěrečný účet Statutárního města Liberec za rok 2009. Dostupné z WWW: <http://docs.liberec.cz/Odb_KT/podklady%20k%20projedn%C3%A1n%C3%AD%20na%20zastupitelstvu%20m%C4%9Bsta/2010/podklady%20k%205.%20zastupitelstvu%20%2027.%205.%202010/06.%20Zaverecny%20ucet%20Statutarniho%20mesta%20Liberec%20za%20rok%202009.pdf>.

přezkoumávají údaje o ročním hospodaření města z hlediska dodržování povinností stanovených hlavně RPÚR a § 38 OZ aj.

Jak vyplývá ze zprávy nezávislého auditora obsažené v závěrečném účtu, nebyly při přezkumu hospodaření zjištěny závažné rozdíly od znění výše uvedených zákonů a to ani při procesu schvalování rozpočtu a rozpočtových opatření.⁷⁹

Dalo by se konstatovat, že v průběhu procesu přijímání rozpočtu Statutárního města Liberec za rok 2009, byly dodržovány zákonné lhůty, informace se zveřejňovaly stanoveným způsobem, a to i v rozsahu širším, než je obecně vyžadováno a celý proces vykonávaly orgány příslušné podle zákona. Pro poskytnutí lepší odbornosti a objektivnosti byly zapojeny i orgány jiné. Tím mám na mysli například finanční výbor, který byl pověřený zastupitelstvem, aby se vyjadřoval k jednotlivým návrhům, před tím, než mu byly předloženy na projednání.

⁷⁹ *Statutární město Liberec* [online]. 27. 5. 2010 [cit. 2011-02-27]. Závěrečný účet Statutárního města Liberec za rok 2009. Dostupné z WWW: <http://docs.liberec.cz/Odb_KT/podklady%20k%20projedn%C3%A1n%C3%AD%20na%20zastupitelstvu%20m%C4%9Bsta/2010/podklady%20k%205.%20zastupitelstvu%20%2027.%205.%202010/06.%20Zaverecny%20ucet%20Statutarniho%20mesta%20Liberec%20za%20rok%202009.pdf>.

ZÁVĚR

Při psaní jsem si ověřila, že celý proces přijímání obecního rozpočtu je velmi zdlouhavý a komplikovaný, vyžadující zkušené a znalé odborníky. Jen díky nim může být sestaven kvalitní, srozumitelný dokument, který bude použitelný pro hospodaření obce v průběhu rozpočtového roku.

Důležitým podkladem pro sestavení návrhu rozpočtu je rozpočtový výhled. Zákon o obcích neřeší, stejně jako u vypracování návrhu rozpočtu, který orgán je příslušný, což je podle mě chyba, vzhledem k důležitosti dokumentu. Ve větších městech je zvykem, že sestavování a schvalování rozpočtového výhledu vykonávají stejné orgány, jako při přijímání návrhu rozpočtu. Statutární město Liberec zadalo úkol sestavit rozpočtový výhled firmě AQE advisors, s. r. o. I přes fakt, že to bylo ve výsledku nákladnější, než kdyby si ho město sestavilo samo, připadá mi to jako velmi vhodné řešení. Dokument byl totiž vypracován specialisty, což přispělo ke kvalitě údajů uvedených v rozpočtovém výhledu.

Hospodaření Statutárního města Liberec zkomplikovala světová hospodářská krize, která měla dopad hlavně na daňové příjmy, a oproti roku 2008 hospodařilo město s částkou o 778 198 749 Kč nižší. Vzhledem k sníženým příjmům se muselo SML uskromnit i v běžných a kapitálových výdajích. V důsledku toho všeho bylo v průběhu rozpočtového roku 2009 a na počátku roku 2010 přijato celkem sedm rozpočtových opatření, která měnila podobu příjmů, výdajů a financování. Toto číslo je podle mě velmi vysoké a je otázka, do jaké míry byla vzniklá situace způsobena kvalitou přípravy návrhu rozpočtu.

Přezkum hospodaření mohlo dát SML za úkol Krajskému úřadu Libereckého kraje, nebo auditorovi. Stejně jako při zpracování rozpočtového výhledu se rozhodlo Statutární město Liberec svěřit přezkum a úkoly s tím spojené odborníkům, konkrétně auditorské společnosti Auditex, s. r. o. Ta přehledně zpracovala výslednou zprávu, která byla zveřejněna i občanům města jako příloha závěrečného účtu za rok 2009. Ve zprávě nezávislého auditora bylo uvedeno, že účetní uzávěrka neobsahuje významné nesprávnosti, údaje v ní obsažené jsou v pořádku a odpovídají stanoveným kritériím a že při hospodaření bylo postupováno v souladu s platnými právními předpisy.

Jedním z cílů práce byla kontrola dodržování právních předpisů v jednotlivých fázích rozpočtového procesu, například výkon konkrétních úkonů kompetentními orgány, dodržování zákonných lhůt a postupů atd. Zde musím konstatovat, že jsem na žádné pochybení nenarazila, naopak se mi líbilo, že byly do procesu zapojeny i orgány, které nejsou

v zákoně stanovené, což přispívá větší objektivnosti a kontrole jednotlivých dokumentů. Za další pozitivum považuji, že Statutární město Liberec zveřejňuje všechny podklady pro zasedání zastupitelstva, zápisy z těchto zasedání a další dokumenty na svých internetových stránkách, tudíž si každý může vyhledat informace, kterého zajímají.

Hlavním cílem bakalářské práce bylo popsat jednotlivé fáze rozpočtového procesu a následně aplikovat teoretické poznatky na konkrétní případ. To se mi myslím úspěšně podařilo. Doufám, že bakalářská práce prohloubila znalosti nejen mně, ale i ostatním, kteří se chtěli o této problematice něco dozvědět.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

PUBLIKACE:

1. BAKEŠ, Milan a kol. *Finanční právo*. 5. aktualizované vydání. Praha: Nakladatelství C.H.Beck, 2009. 546 s. ISBN 9788074008016.
2. BAKEŠ, Milan a kol. *Finanční právo*. 4. aktualizované vydání. Praha: Nakladatelství C.H.Beck, 2006. 742 s. ISBN 8071794317.
3. BOHÁČ, Radim a MARKOVÁ, Hana. *Rozpočtové právo*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C.H.Beck, 2007. 248 s. ISBN 9788071795988.
4. NETOLICKÝ, Martin. *Rozpočet Evropské unie a státní rozpočet ve vztahu k rozpočtům územních samosprávných celků*. Česká Třebová, 2010. 262 s. Dizertační práce. Masarykova univerzita, Právnická fakulta, Katedra finančního práva a národního hospodářství.
5. NETOLICKÝ, Martin. *Rozpočty obcí v naší legislativě*. 1. vydání. Brno: Tribun EU, 2008. 49 s. ISBN 978-80-7399-340-5.
6. PAŘÍZKOVÁ, Ivana. *Finance územní samosprávy*. Brno: Masarykova univerzita, 2008. 238 s. ISBN 9788021045118.
7. PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*. 2. Vydání. Praha: GRADA Publishing, a. s., 2009. 304 s. ISBN 9788024727899.

INTERNETOVÉ ZDROJE:

1. ELIÁŠ, Antonín. *Deník veřejné správy* [online]. 23. 9. 2010 [cit. 2011-02-27]. Dotace obcím - jejich struktura a využití. Dostupné z WWW: <<http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6448273>>.
2. KORYCH, Martin. *Statutární město Liberec* [online]. 17. 2. 2009 [cit. 2011-02-27]. Tisková zpráva ze IV. zasedání Rady města Liberec. Dostupné z WWW: <http://docs.liberec.cz/Odb_KP/Tiskove%20zpravy%202009/Rada/TZ_04.pdf>.
3. KORYCH, Martin. *Statutární město Liberec* [online]. 21. 4. 2009 [cit. 2011-02-27]. Tisková zpráva z VIII. zasedání Rady města Liberec. Dostupné z WWW: <http://docs.liberec.cz/Odb_KP/Tiskove%20zpravy%202009/Rada/TZ_08.pdf>.
4. *Statutární město Liberec* [online]. 13. 12. 2007 [cit. 2011-02-27]. Návrh rozpočtového výhledu Statutárního města Liberec a řízených organizací na roky 2009 - 2012.

Dostupné z WWW:
<http://docs.liberec.cz/Odb_KT/podklady%20k%20projedn%C3%A1n%C3%AD%20na%20zastupitelstvu%20m%C4%9Bsta/2007/Podklady%20k%2011.%20zastupitelstvu%20-%202013.%202012.%202007/07._N_vrh_rozpo_t_v_hledu_SML_a__z._organizac__na_r._2009-2012.pdf>.

5. *Statutární město Liberec* [online]. 22. 2. 2007 [cit. 2011-02-27]. Statut Fondu zdraví Statutárního města Liberec. Dostupné z WWW: <<http://www.liberec.cz/wps/wcm/connect/641b9e8040f3f9b4afe3bfca5e6aa1ce/Statut+Fondu+zdrav%C3%AD+SML.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=641b9e8040f3f9b4afe3bfca5e6aa1ce>>.
6. *Statutární město Liberec* [online]. 2009, 28. 6. 2010 [cit. 2011-02-27]. Oddělení sociálních a zdravotních věcí. Dostupné z WWW: <<http://www.liberec.cz/wps/portal/statutarni-mesto-liberec/magistrat-a-radnice/odbory-magistratu/odbor-socialnich-a-zdravotnich-sluzeb/Odd%C4%9Blen%C3%AD%20soci%C3%A1ln%C3%ADch%20a%20zdravotn%C3%ADch%20v%C4%9Bc%C3%AD#detailAnchor>>.
7. *Statutární město Liberec* [online]. 27. 5. 2010 [cit. 2011-02-27]. Závěrečný účet Statutárního města Liberec za rok 2009. Dostupné z WWW: <http://docs.liberec.cz/Odb_KT/podklady%20k%20projedn%C3%A1n%C3%AD%20na%20zastupitelstvu%20m%C4%9Bsta/2010/podklady%20k%205.%20zastupitelstvu%20-%202027.%205.%202010/06.%20Zaverecny%20ucet%20Statutarniho%20mesta%20Liberec%20za%20rok%202009.pdf>.
8. *Statutární město Liberec* [online]. 11. 12. 2008 [cit. 2011-02-27]. Návrh rozpočtu Statutárního města Liberec a řízených organizací na rok 2009 a návrh plánu hospodářské činnosti Statutárního města Liberec na rok 2009. Dostupné z WWW: <http://docs.liberec.cz/Odb_KT/podklady%20k%20projedn%C3%A1n%C3%AD%20na%20zastupitelstvu%20m%C4%9Bsta/2008/Podklady%20k%2011.%20zastupitelstvu%20-%202011.%202012.%202008/04._N_vrh_rozpo_tu_SML_a__z._org._na_r._2009_a_n_vrh_pl_nu_hosp.__in._SML_na_r.2009.pdf>.

9. *Statutární město Liberec* [online]. 5. 3. 2009 [cit. 2011-02-27]. Návrh rozpočtového opatření č. 1 Statutárního města Liberec na rok 2009. Dostupné z WWW: <http://docs.liberec.cz/Odb_KT/podklady%20k%20projedn%C3%A1n%C3%AD%20na%20zastupitelstvu%20m%C4%9Bsta/2009/Podklady%20k%202.%20zastupitelstvu%20-%205.%203.%202009/10.N_vrh_rozpo_tov_ho_opat_en____.1_SML_na_rok_2009.pdf>.
10. *Statutární město Liberec* [online]. 30. 4. 2009 [cit. 2011-02-27]. Návrh rozpočtového opatření č. 2 Statutárního města Liberec na rok 2009. Dostupné z WWW: <http://docs.liberec.cz/Odb_KT/podklady%20k%20projedn%C3%A1n%C3%AD%20na%20zastupitelstvu%20m%C4%9Bsta/2009/Podklady%20k%204.%20zastupitelstvu%20-%2030.%204.%202009/18._Navrh_rozpoctoveho_opatreni_c._2_SML_na_rok_2009.pdf>.
11. *Statutární město Liberec* [online]. 25. 6. 2009 [cit. 2011-02-27]. Návrh rozpočtového opatření č. 3 Statutárního města Liberec na rok 2009. Dostupné z WWW: <http://docs.liberec.cz/Odb_KT/podklady%20k%20projedn%C3%A1n%C3%AD%20na%20zastupitelstvu%20m%C4%9Bsta/2009/Podklady%20k%206.%20zastupitelstvu%20-%2025.%206.%202009/12._Navrh_rozpoctoveho_opatreni_c._3_SML_na_rok_2009.pdf>.
12. *Statutární město Liberec* [online]. 27. 5. 2010 [cit. 2011-02-27]. Závěrečný účet Statutárního města Liberec za rok 2009. Dostupné z WWW: <http://docs.liberec.cz/Odb_KT/podklady%20k%20projedn%C3%A1n%C3%AD%20na%20zastupitelstvu%20m%C4%9Bsta/2010/podklady%20k%205.%20zastupitelstvu%20-%2027.%205.%202010/06.%20Zaverecny%20ucet%20Statutarniho%20mesta%20Liberec%20za%20rok%202009.pdf>.

PRÁVNÍ PŘEDPISY:

1. Nařízení vlády č. 481/2000 Sb., o použití prostředků Státního fondu rozvoje bydlení formou dotace ke krytí části nákladů spojených s výstavbou bytů

2. Usnesení vlády ze dne 6. listopadu 2002 č. 1084, o změně usnesení vlády z 5. června 2002 č. 569, o Způsobu převádění finančních prostředků ze státního rozpočtu (státních fondů) do rozpočtů obcí a krajů v roce 2003
3. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů
4. Vyhláška Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů
5. Vyhláška Ministerstva zahraničí č. 242/1991 Sb., o soustavě zdravotnických zařízení zřizovaných okresními úřady a obcemi
6. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů
7. Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů
8. Zákon č. 21/2006 Sb., ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů (zákon o ověřování), ve znění pozdějších předpisů
9. Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
10. Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
11. Zákon č. 433/2010 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2011
12. Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
13. Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
14. Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů
15. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
16. Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
17. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů
18. Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů
19. Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů
20. Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1 - Přehled hospodaření Fondu zdraví za rok 2009

Tabulka č. 2 – Celkové plnění rozpočtu města za rok 2009

SEZNAM PŘÍLOH

- P I Rozpočtový výhled na roky 2009-2012
- P II Návrh rozpočtu SML pro rok 2009
- P III Druhovému třídění rozpočtové skladby
- P IV Odpovědnostní třídění rozpočtové skladby
- P V Rozpočet SML pro rok 2009
- P VI Porovnání příjmů a výdajů od roku 2003 do roku 2009

PŘÍLOHA P I: ROZPOČTOVÝ VÝHLED NA ROKY 2009-2012⁸⁰

Výhled na roky 2009 – 2012 /v Kč/

	2009	2010	2011	2012
Příjmy	1 690 010 000	1 699 949 000	1 752 302 000	1 803 975 000
tř. 1 – daňové	1 193 115 000	1 209 655 000	1 238 767 000	1 267 310 000
tř. 2 – nedaňové	91 803 000	92 252 000	92 455 000	92 455 000
tř. 3 – kapitálové	50 000 000	20 000 000	20 000 000	20 000 000
tř. 4 – dotace	355 092 000	378 042 000	401 080 000	424 210 000
Výdaje	1 622 433 000	1 628 194 000	1 680 363 000	1 731 845 000
tř. 5 – běžné	1 463 193 000	1 507 089 000	1 552 302 000	1 598 871 000
tř. 6 – kapitálové	159 240 000	121 105 000	128 061 000	132 974 000
Financování	67 577 000	71 755 000	71 939 000	72 130 000
tř. 8				

⁸⁰ Statutární město Liberec [online]. 13. 12. 2007 [cit. 2011-02-27]. Návrh rozpočtového výhledu Statutárního města Liberec a řízených organizací na roky 2009 - 2012. Dostupné z WWW: <http://docs.liberec.cz/Odb_KT/podklady%20k%20projedn%C3%A1n%C3%AD%20na%20zastupitelstvu%20m%C4%9Bsta/2007/Podklady%20k%2011.%20zastupitelstvu%20-%202013.%202012.%202007/07._N_vrh_rozpo_t_v_hledu_SML_a__z_organizac_na_r_2009-2012.pdf>.

PŘÍLOHA P II: NÁVRH ROZPOČTU SML PRO ROK 2009⁸¹

Návrh rozpočtu Statutárního města Liberec na rok 2009 - rekapitulace

v Kč

Příjmy	1 725 251 818
Výdaje	1 657 675 150
Financování	67 576 668
<hr/>	
Celkem	0

Příjmy - tř. 1 – daňové	1 143 845 000
- tř. 2 - nedaňové	39 577 818
- tř. 3 - kapitálové	71 000 000
- tř. 4 - dotace	470 829 000
<hr/>	
Příjmy celkem	1 725 251 818

Výdaje - tř. 5 – běžné	1 553 275 422
- tř. 6 - kapitálové	104 399 728
<hr/>	
Výdaje celkem	1 657 675 150

⁸¹ *Statutární město Liberec* [online]. 11. 12. 2008 [cit. 2011-02-27]. Návrh rozpočtu Statutárního města Liberec a řízených organizací na rok 2009 a návrh plánu hospodářské činnosti Statutárního města Liberec na rok 2009. Dostupné z WWW: <http://docs.liberec.cz/Odb_KT/podklady%20k%20projedn%C3%A1n%C3%AD%20na%20zastupitelstvu%20m%C4%9Bsta/2008/Podklady%20k%2011.%20zastupitelstvu%20-%2011.%2012.%202008/04._N_vrh_rozpo_tu_SML_a_z_org_na_r_2009_a_n_vrh_pl_nu_hosp._in._SM_L_na_r.2009.pdf>.

PŘÍLOHA P III: DRUHOVÉ TRŽIDĚNÍ ROZPOČTOVÉ SKLADBY⁸²

03.12.2008 SML - Rozpočet r. 2009 PŘÍJMY		Strana 1
RP	Název	R.2009/000
1111	Daň z příjmů fyz. osob ze závislé čin.	215.000.000,00-
1112	Daň z příjmů fyz. osob ze sam.výděl.čin.	77.000.000,00-
1113	Daň z příjmů fyz. osob z kapitál. výnosů	15.000.000,00-
1119	Zrušené daně, jejichž před. je příjem FO	200.000,00-
1121	Daň z příjmů právnických osob	250.000.000,00-
1211	Daň z přidané hodnoty	400.000.000,00-
1332	Poplatky za znečištění ovzduší	40.000,00-
1334	Odvody za odněti půdy ze zeměd.půd.f.	500.000,00-
1335	Popl. za odněti pozemků pl. funkcí lesa	300.000,00-
1337	Poplatek za likvidaci komunál. odpadu	40.000.000,00-
1341	Poplatek ze psů	2.700.000,00-
1342	Popl. za lázeň. nebo rekreační pobyt	1.200.000,00-
1343	Poplatek za užívání veřej. prostranství	2.500.000,00-
1345	Poplatek z ubytovací kapacity	1.400.000,00-
1347	Popl. za provoz. výher. hrací přístroj	16.000.000,00-
1349	Zrušené místní poplatky	5.000,00-
1351	Odvod výtěšku z provozování loterií	9.000.000,00-
1353	Příjmy za zkoušky-řidič. oprávnění	2.000.000,00-
1361	Správní poplatky	41.000.000,00-
1511	Daň z nemovitosti	70.000.000,00-
1 - Daňové příjmy		1.143.845.000,00-
2111	Příjmy z poskytování služeb a výrobků	4.094.000,00-
2112	Příjmy z prodeje zboží	845.000,00-
2119	Ostat.příjmy z vlastní činnosti	500.000,00-
2131	Příjmy z pronájmu pozemků	1.522.719,00-
2132	Příjmy z pronájmu ostatních nemovitostí	15.871.299,00-
2139	Ost.příjmy z pronájmu majetku	2.000,00-
2141	Příjmy z úroků (část)	904.000,00-
2210	Přijaté sankční platby	11.445.000,00-
2324	Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	30.000,00-
2329	Ostatní nedaňové příjmy jinde nezařaz.	4.345.000,00-
2343	Příjmy z úhrad dob. prostoru a nerost.	10.000,00-
2460	Splátky půjč. prostř. od obyvatelstva	8.800,00-
2 - Nedaňové příjmy		39.577.818,00-
3111	Příjmy z prodeje pozemků	54.000.000,00-
3112	Příjmy z prodeje ostatních nemovitostí	14.000.000,00-
3113	Příjmy z prodeje DHM	3.000.000,00-
3 - Kapitálové příjmy		71.000.000,00-
4112	Neinv. transfery v rámci souhrn. vztahu	95.000.000,00-
4116	Ost.neinv. transfery ze stát. rozp.	332.000.000,00-
4121	Neinvest. přijaté transfery od obcí	9.000,00-
4131	Převody z vlastních fondů hospodářské č.	9.020.000,00-
4134	Převody z rozpočtových účtů	17.400.000,00-
4139	Ostatní převody z vlastních fondů	17.400.000,00-
4 - Přijaté dotace		470.829.000,00-
* Celkem (192 nalez.dokladů)		1.725.251.818,00-

⁸² Statutární město Liberec [online]. 11. 12. 2008 [cit. 2011-02-27]. Návrh rozpočtu Statutárního města Liberec a řízených organizací na rok 2009 a návrh plánu hospodářské činnosti Statutárního města Liberec na rok 2009. Dostupné z WWW: <http://docs.liberec.cz/Odb_KT/podklady%20k%20projedn%C3%A1n%C3%AD%20na%20zastupitelstvu%20m%C4%9Bsta/2008/Podklady%20k%2011.%20zastupitelstvu%20-%2011.%2012.%202008/04_N_vrh_rozpo_tu_SML_a_z_org_na_r_2009_a_n_vrh_pl_nu_hosp_in_SM_L_na_r.2009.pdf>.

PŘÍLOHA P IV: ODPOVĚDNOSTNÍ TRŽDĚNÍ ROZPOČTOVÉ SKLADBY⁸³

03.12.2008		SML - Rozpočet r. 2009 - VÝDAJE							strana 24
Odbor	Org	FM	PAR	RP	UZ	Čak/Proj/NS	Název	R. 2009/000	
10-2407	107340	107340.01	6171	5136	00000000	210734090001	Knihy a učební pomůcky-oper.ev.	1.000,00	
10-2407	107340	107340.01	2143	5137	00000000	210734070002	Vybavení MIC	4.000,00	
10-2407	107340	107340.01	2143	5138	00000000	210734050023	Nákup zboží	450.000,00	
10-2407	107340	107340.01	2143	5164	00000000	210734050024	Kamerový systém-pronájem Sitour	535.500,00	
10-2407	107340	107340.01	2143	5164	00000000	210734050036	Pronájem	11.340,00	
10-2407	107340	107340.01	2143	5169	00000000	107340.005	Nákup ostatních služeb	350.000,00	
10-2407	107340	107340.01	2143	5169	00000000	210734050025	Odborné překlady	25.000,00	
10-2407	107340	107340.01	2143	5169	00000000	210734050026	Aranžérské služby	20.000,00	
10-2407	107340	107340.01	2143	5169	00000000	210734050027	Úprava vlast.vww stránek pro MIC	60.000,00	
10-2407	107340	107340.01	2143	5169	00000000	210734050028	Průvodce	1.500,00	
10-2407	107340	107340.01	2143	5169	00000000	210734050029	Veletřhy a výstavy	170.000,00	
10-2407	107340	107340.01	2143	5169	00000000	210734050030	Spolupr.na ext.rozvoj.projektech	25.000,00	
10-2407	107340	107340.01	2143	5169	00000000	210734050031	Průvodci - radnice	300.000,00	
10-2407	107340	107340.01	2143	5169	00000000	210734050032	Edice a reedice	1.700.000,00	
10-2407	107340	107340.01	2143	5169	00000000	210734050033	Rezervační systém	500.000,00	
10-2407	107340	107340.01	2143	5169	00000000	210734050034	banka foto a video	25.000,00	
10-2407	107340	107340.01	2143	5169	00000000	210734050037	MŠ Liberec 2009	1.780.000,00	
10-2407	107340	107340.01	2143	5169	00000000	210734050039	Fenomen Jestěd-reedice	100.000,00	
10-2407	107340	107340.01	2143	5169	00000000	210734050040	Informační orientační systém	1.190.000,00	
10-2407	107340	107340.01	2143	5169	00000000	210734050041	Informační orientační systém 2.stapa	543.000,00	
10-2407	107340	107340.01	2143	5172	00000000	210734070001	Vybavení MIC	25.000,00	
10-2407	107340	107340.01	6171	5173	00000000	107340.001	Cestovné (tuzemské i zahraniční)	60.000,00	
10-2407	107340	107340.01	2143	5175	00000000	107340.005	Pohoštění	10.000,00	
10-2407	107340	107340.01	2143	5192	00000000	210734050035	Členství v org. (ATIC),veletrh dět.knihy	265.000,00	
10-2407	107340	107340.01	2143	5194	00000000	210734050038	Dárkovina	600.000,00	
*		107340	5 - Běžné výdaje						8.751.340,00
**		107340	- Odd. cestovního ruchu						8.751.340,00
			5 - Běžné výdaje					348.772.646,00	
			6 - Kapitálové výdaje					800.000,00	
*** 10-2407		- Odbor školství, kultury a sportu	5 - Běžné výdaje					349.572.646,00	
			6 - Kapitálové výdaje					348.772.646,00	
**** 10-24		- Nám. prim.pro vzděl.,kult.,sport a ces.	5 - Běžné výdaje					800.000,00	
			6 - Kapitálové výdaje					349.572.646,00	

⁸³ Statutární město Liberec [online]. 11. 12. 2008 [cit. 2011-02-27]. Návrh rozpočtu Statutárního města Liberec a řízených organizací na rok 2009 a návrh plánu hospodářské činnosti Statutárního města Liberec na rok 2009. Dostupné z WWW: <http://docs.liberec.cz/Odb_KT/podklady%20k%20projedn%C3%A1n%C3%AD%20na%20zastupitelstvu%20m%C4%Bsta/2008/Podklady%20k%2011.%20zastupitelstvu%20-%2011.%2012.%202008/04_N_vrh_rozpo_tu_SML_a_z_org_na_r_2009_a_n_vrh_pl_nu_hosp_in_SM_L_na_r.2009.pdf>.

PŘÍLOHA P V: ROZPOČET SML PRO ROK 2009⁸⁴

Rozpočet Statutárního města Liberec na rok 2009

(stav podle schváleného závěrečného účtu města - po konsolidaci)

Příjmy	<i>(zaokrouhleně, v tis. Kč)</i>	
Daňové příjmy		1 149 435
Nedaňové příjmy		75 373
Kapitálové příjmy		38 363
Přijaté dotace		575 492
CELKEM		1 838 662

Výdaje	<i>(zaokrouhleně, v tis. Kč)</i>	
Běžné		1 682 927
Kapitálové		235 424
CELKEM		1 918 351

Financování	<i>(zaokrouhleně, v tis. Kč)</i>	
Financování		79 689

Fondy statutárního města Liberec	<i>(v Kč)</i>	
Fond zdraví		1 000 000
Fond prevence		200 000
Fond pro partnerskou spolupráci		250 000
Sportovní fond		5 150 000
Ekofond		500 000
Fond pro podporu a rozvoj vzdělávání		1 450 000
Kulturní fond		2 100 000
Městský fond rozvoje bydlení		5 000 000

Dluhová služba

v letech 2005 - 2009 (v tisících Kč.)

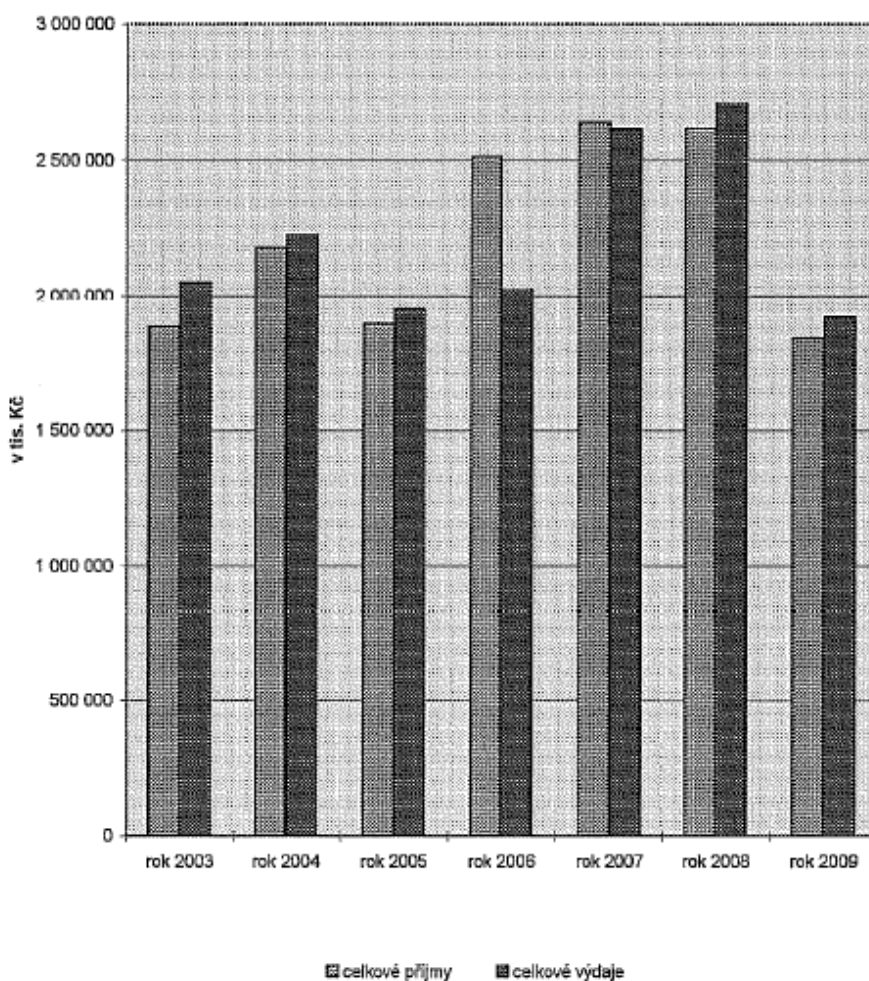
Období	2005	2006	2007	2008	2009
Celková dluhová služba	66 257	620 451	172 048	111 675	170 074

⁸⁴ Statutární město Liberec [online]. 2009, 9. 7. 2010 [cit. 2011-03-03]. Rozpočet města na rok 2009. Dostupné z WWW: <http://www.liberec.cz/wps/portal/statutarni-mesto-liberec/mesto-a-samosprava/zastupitelstvo-mesta/dokumenty-zastupitelstva-mesta!/ut/p/c5/vdJLcoJAEAbgs-QCdPfl8FiiM-BAjSmeIWwsjEkKDErFlERPH_aWWSnVB_j-_ruhgnH29an5rH-aw77-ghIqa82ZmC-jgDDw-AKV6WZhKvUssDm8QInmOm3PvbrsLklrJ1p_b7XeqEELX2UiiTLx_HsU3jmTfaR3Duk2Ro0D4dGlwo-IF33EoZc_QQhVs-mM4a0z0JghR0KLWQyJM9exoJzDK1T2zTQrBtkd0_xv0XSWjxNaj-zQYZpQLSxisR2PtPnIvUTKR4vC3M3NIE_ZZJYs7OnuVUz3G1Ldt8PV8tC9Q9-dOoexvsDLCYh5g!!/dl3/d3/L2dBISEvZ0FBIS9nQSEh/#detail>.

PŘÍLOHA P VI: POROVNÁNÍ PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ SML V LETECH 2003-2009⁸⁵

Příjmy a výdaje města v letech 2003 - 2009

	v tis. Kč						
	rok 2003	rok 2004	rok 2005	rok 2006	rok 2007	rok 2008	rok 2009
celkové příjmy	1 880 322	2 178 124	1 890 766	2 512 724	2 640 099	2 616 861	1 838 662
celkové výdaje	2 050 161	2 223 584	1 946 396	2 023 542	2 616 139	2 706 480	1 918 351

⁸⁵ Statutární město Liberec [online]. 27. 5. 2010 [cit. 2011-02-27]. Závěrečný účet Statutárního města Liberec za rok 2009. Dostupné z WWW: <http://docs.liberec.cz/Odb_KT/podklady%20k%20projedn%C3%A1n%C3%AD%20na%20zastupitelstvu%20m%C4%9Bsta/2010/podklady%20k%205.%20zastupitelstvu%20%2027.%205.%202010/06.%20Zaverecny%20ucet%20Statutarniho%20mesta%20Liberec%20za%20rok%202009.pdf>.